

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zdravotně sociální fakulta

**Narušení zákonnosti ČR cizinci – migrační vlna
velkého rozsahu**

diplomová práce

Autor práce:	Bc. Michael Školka
Studijní program:	Ochrana obyvatelstva
Studijní obor:	Civilní nouzová připravenost
Vedoucí práce:	Doc. RNDr. Přemysl Záškodný, CSc.

Datum odevzdání práce: 7. 8. 2012

Abstrakt

V roce 2004 se ČR stala členem EU a v roce 2007 vstoupila do tzv. Schengenského prostoru. Tyto dva historické okamžiky byly pro ČR důvodem pro vytvoření legislativních změn, které souvisí zejména s ochranou vnějších státních hranic, zajištění veřejného pořádku na území ČR a také zavedení různých směrnic a zákonů, které upravují mimo jiné pohyb zboží a pobyt cizinců na území ČR.

Součástí strategie zajištění veřejného pořádku na území ČR je mimo jiné typový plán „Migrační vlna velkého rozsahu“. Je důležité uvést, že vstupem ČR do Schengenu došlo ke zrušení pozemních hranic a hraničních přechodů a tedy k volnému pohybu osob včetně cizinců. ČR se stala zemí, která má pozemní hranice vnitřní a vnější hranice má pouze na mezinárodních letištích. Tato skutečnost sice přinesla pro občany ČR velké usnadnění např. při cestování, ale zároveň se zde otevírá velký prostor pro mezistátní trestnou činnost, kam bezesporu patří i nelegální migrace spojená s převaděčstvím, obchod s lidmi, narkotiky a zbraněmi.

Na základě výše uvedených skutečností je dostatečně odůvodněn závěr, že typový plán Migrační vlna velkého rozsahu má v současné době své reálné opodstatnění a existuje zde riziko, že migrační vlna cizinců může do ČR přijít. Tento předpoklad je podložen výzkumem migračních toků do Evropy a dále do ČR, rovněž je ovlivněno nestabilní politickou situací v afrických a asijských zemích. Tento typový plán upravuje postupy a činnosti vlády, ministerstev, krajských úřadů a obcí. Řadu úkolů plní MV ČR, zejména Odbor azylové a migrační politiky, a dále složky Policie ČR, zejména Služba cizinecké policie v současné době Odbory cizinecké policie zařazené ve struktuře Krajských ředitelství Policie ČR. Dnem 1. 1. 2011 došlo k zásadní reorganizaci Služby cizinecké policie, jejíž součástí plní úkoly z tohoto typového plánu. Do současné doby nebyly ustanoveny útvary Policie ČR, které by úkoly po orgánech Služby cizinecké policie převzaly, a proto bude z mé strany vytvořen návrh aktualizace tohoto typového plánu.

Abstract

In 2004, the ČR joined the European Union and in 2007 joined the Schengen area. These two historic moments were the reason for creation of legislative changes, which mainly relates to the protection of external borders of the state, public order in the ČR and the introduction of various laws and directives governing the movement of goods, among other things and stay of foreigners in the ČR.

Part of the strategy to ensure public order in the Republic is among other type plan "large-scale migration wave." It is important to note that the accession to the Schengen area was to abolish national border crossings and it is now possible the free movement of persons, including foreigners. ČR has become a country that has the inner land borders and outer boundaries is only at international airports. Although this fact has brought for the citizens of ČR for example great ease when traveling, but there is a large open space for international crimes, which are undoubtedly related to illegal migration and smuggling, human trafficking, narcotics and weapons.

Based on the above fact, the conclusion is sufficiently justified that type plan "wave of large-scale migration" currently has its real foundation and there is a risk that the migration wave of foreigners can come to the ČR. This assumption is supported by research of migratory flows to Europe and to the ČR, it is also influenced by the unstable political situation in African and Asian countries. This plan type governs the procedures and schedule the activities of government ministries, regional authorities and municipalities. Many tasks are performed by the Ministry of Interior, particularly the Department of Asylum and Migration Policy, and police components, particularly the Alien Police Service is currently the Foreign Police Departments included in the structure of the Regional Directorate of Police. There has been a major reorganization from 1. 1. 2011, whose components fulfill the tasks of this type plan. Until now hasn't been established police departments that would assume the tasks after the Alien Police Service, and therefore will be created the draft update of this plan on my part.

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to – v nezkrácené podobě – v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 7. 8. 2012

.....

Bc. Michael Školka

Poděkování

Chtěl bych poděkovat Mgr. Františkovi Kumstovi za cenné rady a vedoucímu mé diplomové práce Doc. RNDr. Přemyslu Záškodnému, CSc., za věnovaný čas a odborné vedení. Velmi rád bych také poděkoval své manželce za významnou podporu ve studiu.

Obsah

Seznam použitých zkratk.....	9
Úvod.....	10
1. Současný stav	12
1.1. Základní pojmy.....	12
1.2. Zákon o krizovém řízení.....	14
1.3. Schengenský prostor.....	15
1.3.1. Členské země Schengenu.....	16
1.4. Vstup osob na území EU	17
1.4.1. Dublinská úmluva	18
1.5. Migrace v EU ve vztahu k migrační politice EU	18
1.6. Vstup a pobyt cizinců na území ČR	20
1.6.1. Statistické údaje o legálním pobytu cizinců na území ČR.....	22
1.6.2. Pobyt cizinců na území ČR podle zákona o pobytu cizinců.....	23
1.6.3. Pobyt cizinců na území ČR podle zákona o azylu	24
1.6.4. Legalita pobytu cizinců v ČR v praxi	25
1.7. Nelegální migrace v ČR a EU	27
1.7.1. Přístup k nelegální migraci v ČR	27
1.7.2. Přístup k nelegální migraci v EU	29
1.7.3. Vývoj nelegální migrace cizinců v ČR	31
1.8. Nelegální migrace zakotvená v bezpečnostní strategii ČR	32
1.8.1. Nelegální migrace jako bezpečnostní hrozba a její důsledky....	32
1.8.2. Důvody vedoucí k nelegální migraci.....	33
1.8.3. Spolupráce ČR s ostatními zeměmi EU	33
1.9. Trestná činnost cizinců	34
1.10. Typový plán „Migrační vlna velkého rozsahu“.....	35
1.10.1. Stručný popis KS a možnosti jejího výskytu na území ČR....	35
1.10.1.1. Příčiny vzniku a trvání KS.....	37
1.10.1.2. Scénář vývoje KS.....	38
1.10.2. Dopady KS.....	39

1.10.2.1.	<i>Dopady na životy a poškození zdraví osob.....</i>	39
1.10.2.2.	<i>Zničení nebo poškození majetku.....</i>	39
1.10.2.3.	<i>Poškození životního prostředí</i>	39
1.10.2.4.	<i>Mezinárodní dopady.....</i>	40
1.10.2.5.	<i>Ekonomické dopady.....</i>	40
1.10.2.6.	<i>Sociální dopady</i>	40
1.10.2.7.	<i>Dopady na zachování nezbytného rozsahu základních funkcí státu při KS a tzv. kritické infrastruktury</i>	41
1.10.2.8.	<i>Jiné dopady</i>	41
1.10.3.	Požadovaný stav a těžiště činnosti.....	42
1.10.4.	Typové postupy a opatření realizovaná v době hrozby vzniku KS	43
1.10.5.	Typové postupy a opatření realizovaná při vzniku KS.....	43
1.10.6.	Typové postupy a opatření realizovaná při řešení KS	44
1.10.7.	Typové postupy a opatření realizovaná v etapě likvidace následků KS	44
1.11.	Reorganizace Policie ČR v návaznosti na typový plán „Migrační vlna velkého rozsahu	45
1.11.1.	Původní organizační struktura Policie ČR.....	45
1.11.2.	Transformace Služby cizinecké policie	46
1.11.3.	Nová organizační struktura Policie ČR	48
2.	Cíl práce a hypotézy	51
2.1.	Cíl práce.....	51
2.2.	Hypotézy	51
3.	Metodika.....	52
4.	Výsledky.....	54
4.1.	Řízený rozhovor	54
4.2.	Vyhodnocení možnosti vzniku migrační vlny velkého rozsahu.....	57
4.2.1.	Vyhodnocení nelegální migrace a nelegálního pobytu cizinců na území ČR	57

4.2.2. Vyhodnocení situace v oblasti nelegální migrace v evropském měřítku	61
4.3. Rozbor reformy Služby cizinecké policie	66
4.4. Rizika spojená s reformou Služby cizinecké policie	67
4.5. Návrh na změnu typového plánu „Migrační vlna velkého rozsahu“ ..	69
4.5.1. Typový plán – Kapitola 3.1. Právní podmínky	73
4.5.2. Typový plán – Kapitola 5. 4. Zásady monitorování stavu, přenos informací, vyrozumění o hrozbě vzniku KS a způsoby varování	73
4.5.3. Typový plán – Kapitola 5.7. Typové postupy a opatření realizovaná při řešení KS	73
4.5.4. Typový plán – Kapitola 6.3. Organizační údaje	74
4.5.5. Typový plán – Příloha č. 6 - 8.....	74
5. Diskuse	88
5.1. Diskuse k výsledkům práce	88
5.2. Diskuse stanovených hypotéz	91
6. Závěr.....	92
7. Klíčová slova	94
8. Seznam použitých zdrojů	95
9. Přílohy	99

Seznam použitých zkratek

ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
KHk	Královéhradecký kraj
IOM	International Organization for Migration
JMk	Jihomoravský kraj
KŘP	Krajské ředitelství policie
KS	Krizová situace
MSk	Moravskoslezský kraj
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
MV ČR OAMP	Ministerstvo vnitra České republiky – Odbor azylové a migrační politiky
OD	Oddělení dokumentace
ODSČ	Oddělení dokladů a specializovaných činností
OPA	Oddělení pobytových agend
OPKPE	Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort
OSN	Organizace spojených národů
OVA	Oddělení výcviku a analytiky
Policie ČR	Policie České republiky
SCP	Služba cizinecké policie
SIS	Schengenský informační systém
SVK	Slovensko

Úvod

V současné době, kdy je ČR součástí Schengenského prostoru, je otázka v oblasti nelegální migrace, trestné činnosti cizinců v celé České republice, nových forem migrace, ekonomických a právních aspektů a jejich důsledků pro občany ČR velmi aktuální. Toto téma jsem si vybral zejména v přímé souvislosti s mým zaměstnáním u Policie ČR.

Vstupem ČR v roce 2007 do Schengenského prostoru doznala legální i nelegální migrace značných změn. Zrušení kontrol na hraničních přechodech a otevření hranic je velkým zpříjemněním při cestách do zahraničí, ale Schengen přináší i svá rizika a úskalí. Otevírá se zde obrovský prostor pro mezinárodně páchanou trestnou činnost, zejména pro převoz odcizeného zboží, omamných a psychotropních látek a také pro nelegální migranty, kteří mají značně usnadněnou cestu do své cílové, „vysněné“ země. Tou se po vstupu do Schengenu stala i ČR. Došlo k výraznému snížení převaděčství přes státní hranici, naopak některé formy migrace zůstaly nebo se rozšířily.

Organizátoři nelegální migrace se v dnešní době obrátili k „legálnějším“ metodám, jako je vyřizování některých typů víz (studijní, pracovní apod.) a zejména povolení pobytu na základě fiktivních sňatků nebo určení otcovství k občanu ČR, pozvání fyzických či právnických osob a migrace s využitím padělaných nebo pozměněných dokladů.

ČR je cílovou zemí především občanů z bývalých zemí východního bloku a také asijských zemí, zejména Vietnamu a Číny. Hlavním důvodem migrace těchto cizinců jsou především aspekty ekonomické, protože ve svých domovských státech je slabý pracovní trh, nedostatek pracovních příležitostí a mzdy neporovnatelně nižší, než v západních zemích Evropy.

ČR je vnímána cizinci z východu jako rychle rozvíjející se postkomunistická země, kde mohou začít žít nový život a nalézt pracovní zázemí. Z těchto důvodů jsou cizinci v mnohých případech ochotni podstoupit rizika spojená s nelegálním pobytem na území ČR. Dalším důležitým aspektem jsou ozbrojené konflikty ve východních zemích a Africe. To může být důvodem k migrační vlně do zemí západního světa, kterou je i ČR. Eliminace nelegální migrace je významným strategickým zájmem ČR, zakotveným v Bezpečnostní strategii ČR, a z toho důvodu, že nelegální migrace patří mezi současné trendy v bezpečnostním prostředí ČR, je třeba se touto problematikou blíže zabývat. Vzhledem k tomu, že k 1. 1. 2011 došlo k velké změně organizační struktury Služby cizinecké policie, jejíž útvary byly součástí řešení migrační vlny velkého rozsahu, je třeba aktualizovat typový plán podle současné situace.

1. Současný stav

1.1. Základní pojmy

Acquis communautaire

- souhrn veškerého platného práva Evropských společenství, které zavazuje všechny členské státy v rámci EU;

Azyl

- ochranný pobyt, který stát poskytuje příslušníku jiného státu nebo osobě bez státní příslušnosti v souvislosti s jejím pronásledováním zpravidla z důvodů politických (v ČR jsou důvody udělení azylu specifikovány v zákoně o azylu);

Azylant

- cizinec, kterému byl udělen azyl;

Azylové zařízení

- zařízení zřizovaná ministerstvem vnitra, která slouží k ubytování žadatelů o azyl či azylantů. Podle účelu se rozlišují tři druhy: přijímací středisko, pobytové středisko a integrační azylové středisko;

Cizinec

- osoba bez státního občanství daného státu. Podle cizineckého zákona se cizincem rozumí fyzická osoba, která není státním občanem ČR včetně občana EU;¹

¹ Ministerstvo vnitra. *Terminologický slovník: Azyl a migrace* [online]. 2008 [cit. 2012-05-03].

Migrace

- přesun jednotlivců i skupin v prostoru, který je spolu s porodností a úmrtností klíčovým prvkem v procesu populačního vývoje a výrazně ovlivňuje společenské a kulturní změny obyvatel na všech úrovních. S ekonomickým rozvojem se intenzita migrace neustále zvyšuje;

Imigrace

- změna místa pobytu směrem do regionu;

Imigrant

- osoba, přicházející do země za účelem pobytu dlouhodobějšího charakteru;

Krizová situace

- mimořádná událost, v jejímž důsledku se vyhláší stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu nebo válečný stav. Jsou při ní ohroženy důležité hodnoty, zájmy či statky státu a jeho občanů a hrozící nebezpečí nelze odvrátit a způsobené škody odstranit běžnou činností orgánů veřejné moci, ozbrojených sil a ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranných sborů, havarijních a jiných služeb a právnických a fyzických osob.²

² Ministerstvo vnitra. *Terminologický slovník: Azyl a migrace* [online]. 2008 [cit. 2012-05-03].

1.2. Zákon o krizovém řízení

Základním právním předpisem pro řešení krizových situací, tedy i pro řešení krizové situace „Migrační vlna velkého rozsahu“ je zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon stanoví působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením a při jejich řešení a při ochraně kritické infrastruktury a odpovědnost za porušení těchto povinností.

Zmíněný zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie a upravuje určování a ochranu evropské kritické infrastruktury.

Krizové řízení

- souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s:
 1. přípravou na krizové situace a jejich řešením, nebo
 2. ochranou kritické infrastruktury,³

Kritická infrastruktura

- prvek kritické infrastruktury nebo systém prvků kritické infrastruktury, jehož narušení funkce by mělo závažný dopad na bezpečnost státu, zabezpečení základních životních potřeb obyvatelstva, zdraví osob nebo ekonomiku státu.

³ Zákon o krizovém řízení. In: *Sbírka zákonů ČR*. 240/2000.

Orgány krizového řízení

- Vláda ČR,
- ministerstva a jiné ústřední správní úřady,
- Česká národní banka,
- orgány kraje a další orgány s působností na území kraje,
- orgány obce s rozšířenou působností,
- orgány obce,
- ostatní orgány s územní působností (Bezpečnostní rady, Ústřední krizový štáb, Krizový štáb kraje a Krizový štáb obce s rozšířenou působností),

které ve prospěch svého zřizovatele zabezpečují analýzu a vyhodnocení možných ohrožení jeho bezpečnosti, plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s přípravnými opatřeními a řešením krizových situací.

1.3. Schengenský prostor

ČR je od roku 2004 členem EU a dne 21. prosince 2007 vstoupila s dalšími osmi státy střední a východní Evropy do Schengenského prostoru. Tím došlo ke zrušení kontrol podél své celé pozemní hranice se sousedními státy. Na hranicích s Německem a Rakouskem byly lidem rozdávány letáky s informacemi o prováděných kontrolách německé a rakouské policie po vstupu do Schengenu. Hraniční kontroly zůstaly zachovány pouze na mezinárodních letištích, ale od 30. března 2008 i na nich odpadla povinnost absolvovat hraniční kontrolu, pokud občané absolvují let uvnitř Schengenského prostoru.

V současné době je mimo ČR v Schengenu dalších 24 států. Hlavními změnami, které souvisí se vstupem ČR do Schengenu, patří zejména zjednodušené cestování cizinců a překračování pozemních hranic bez hraničních kontrol a bez zastavení. Zrušení kontrol je ale vždy podmíněno zajištěním vysoké úrovně

bezpečnosti. Z tohoto důvodu probíhalo v období let 2005 - 2007 tzv. Schengenské hodnocení, jehož cílem bylo prověření připravenosti nových států na plné zapojení do Schengenské spolupráce. Úspěšný výsledek tohoto hodnocení byl nutný pro jednohlasný souhlas ostatních států s rozšířením Schengenu o Českou republiku.

ČR nemá svou pozemní vnější Schengenskou hranici, sousedí se státy, které jsou rovněž členy Schengenu a bývalá státní hranice ČR již není policejními orgány střežena. Tím se otevírá velký prostor pro nelegální vstup cizinců, kteří nesplňují podmínky pro legální pobyt v České republice. Rovněž běženci, kteří cestují přes ČR do dalších zemí Schengenu a ČR je pro ně jen tzv. tranzitní zemí, mají o mnoho snadnější cestu.⁴

Schengen je prostorem volného pohybu osob a stejně tak prostorem bezpečnosti a práva. Zrušené hraniční kontroly na vnitřních hranicích jsou nejviditelnějším, nikoliv však jediným znakem Schengenské spolupráce. Členství v Schengenu znamená plné zapojení do Schengenské spolupráce, která zahrnuje harmonizovaná pravidla týkající se ochrany vnějších hranic, vízových a konzulární záležitostí, policejní spolupráce i ochrany osobních údajů.⁵

1.3.1. Členské země Schengenu

V současné době tvoří Schengen souvislé území 24 států, a to:

22 členských zemí EU: Belgie, ČR, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Itálie, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemí, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko a Švédsko.

4 nečlenské země EU: Island, Lichtenštejnsko, Norsko, Švýcarsko.

⁴ Schengenská prováděcí úmluva. Schengen: vlády zúčastněných států, 14. 6. 1985.

⁵ Schengenská prováděcí úmluva ze dne 14. 6. 1985 ve znění pozdějších novel

1.4. Vstup osob na území EU

Pro země západního Balkánu od 19. 12. 2009 platí bezvízový režim. Jedná se o občany Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, Černé Hory a Srbska, kteří jsou držiteli biometrických pasů (u krátkodobých pobytů v EU). Stejná pravidla platí od 15. 12. 2010 také pro občany Albánie a Bosny a Hercegoviny.

Země západního Balkánu (Albánie, Bosna a Hercegovina, Srbsko, Černá hora, Makedonie) spolu s Chorvatskem naopak umožňují na základě svých jednostranných opatření občanům EU vstupovat na jejich území jen na základě občanského průkazu a to bez ohledu na způsob dopravy. Občanský průkaz pro cestu do těchto zemí, s výjimkou Chorvatska, však není možné použít při přepravě letecké.

Rusko a EU se koncem roku 2011 dohodly na "cestovní mapě" dalších kroků, které by měly vést k vzájemnému zrušení víz. Zatím není zřejmé, kdy by víza mohla být fakticky zrušena. Je zapotřebí vyřešit všechny technické otázky.

Brusel od Ruska požaduje mimo jiné zlepšit ochranu cestovních dokladů před paděláním, ochranu hranic i potírání nelegální migrace, organizovaného zločinu, terorismu a korupce. Mezi EU a Ukrajinou existuje dohoda o ulehčení vízového procesu. Občané EU mohou vstoupit na Ukrajinu v rámci režimu bezvízového styku, pokud délka jejich pobytu nepřekročí 90 dní.⁶

⁶ MACHOTKOVÁ, Šárka. Co je Schengen. *Euroskop* [online]. Praha: Ministerstvo vnitra, 2012 [cit. 2012-05-02].

1.4.1. Dublinská úmluva

Azylová a přistěhovalecká politika EU má za cíl koordinovat imigraci ze třetích zemí do členských států EU. Do systému evropského práva byla poprvé začleněna Maastrichtskou smlouvou jako součást třetího pilíře EU.

Amsterdamská smlouva azylovou politiku převedla do prvního pilíře, což mimo jiné znamená, že se v těchto otázkách již nerozhoduje na principu jednomyslnosti. Po ratifikaci Amsterdamské smlouvy dostaly evropské instituce v této oblasti pravomoc k vytváření celoevropských norem, tím se pravidla pro společnou azylovou politiku značně zprůhlednila.⁷

Důležitá je tzv. **Dublinská konvence**. Na jejím základě posuzuje jednotlivé žádosti o azyl ten stát EU, který je odpovědný za kontrolu vstupu toho určitého cizince na území EU. Dublinská úmluva též znemožnila podávání žádosti o azyl ve více zemích EU současně.⁸

1.5. Migrace v EU ve vztahu k migrační politice EU

Podle světové zprávy o migraci (World migration report), kterou zpracovala mezinárodní organizace IOM v roce 2010, se odhaduje se, že v Evropě a Střední Asii žilo v roce 2010 72,6 milionu migrantů. Jeden ze tří mezinárodních migrantů na světě žije v Evropě. Přistěhovalci představují 8,7 ‰ z celkové evropské populace (OSN DESA, 2009).

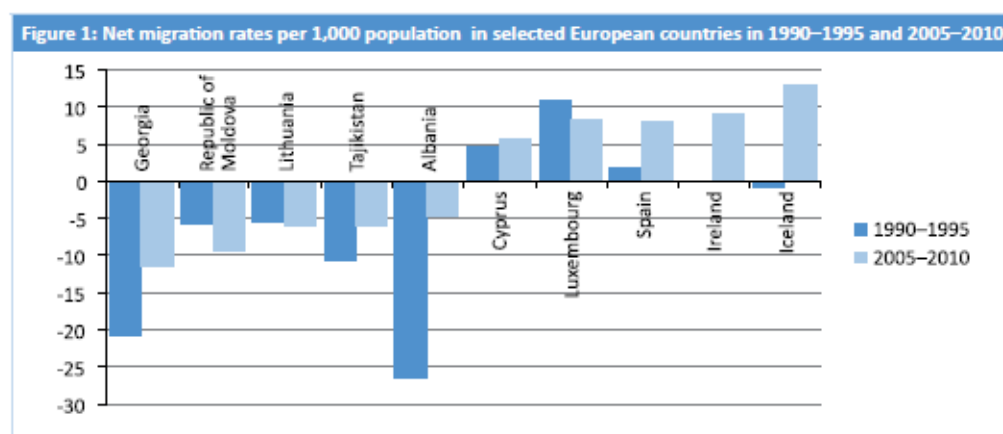
⁷ Azylová a přistěhovalecká politika EU. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-05-16].

⁸ *Dublinská konvence*. Dánsko, Dublin: Evropské společenství, 15 .6. 1990.

Migrační kurzy po celé Evropě v letech 2005 – 2010 ve srovnání s předchozím desetiletím značně vzrostly. I když se situace se mění, nejvíce migrantů se přesouvá do zemí západní, střední a východní Evropy. Nejvíce postiženými zeměmi jsou Kypr, Lucembursko, Španělsko, Island a Irsko.

Několik zemí, jako je Albánie, Gruzie, Moldavská republika, Litva a Tádžikistán, stále zůstávají v podstatě "tranzitními" zeměmi, i když v menší míře než v roce 1990 (Graf č. 1).⁹

Graf č. 1 – Čistá migrace na 1 000 obyvatel ve vybraných Evropských zemích v letech 1990 – 1995 a 2005 –2010

Zdroj: International Organization for Migration¹⁰

Je pravděpodobné, že tato čísla jsou podhodnocena a skutečný rozsah migračních toků mezi zeměmi je podstatně větší. Statistiky totiž nezahrnují nelegální migraci – osoby, které žijí v hostitelské zemi bez patřičného oprávnění, ty, které nelegálně překročily hranice, ani například oběti obchodu s lidmi.¹¹

⁹ *Nelegální pobyt cizinců v ČR: Problémy a jejich řešení*. Praha: Grafokon, duben 2008.

¹⁰ *World migration report*. France: International Organization for Migration (IOM), 2010. ISBN 978-92-9068-590-6.

¹¹ *Nelegální pobyt cizinců v ČR: Problémy a jejich řešení*. Praha: Grafokon, duben 2008.

1.6. Vstup a pobyt cizinců na území ČR

Pobyt cizinců v ČR se řídí zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, a zčásti také zákonem č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších úprav.

Nabývání a pozbývání občanství ČR je řešeno zákonem č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství ČR, a dále zákonem č. 193/1999 Sb., o státním občanství některých bývalých československých státních občanů.

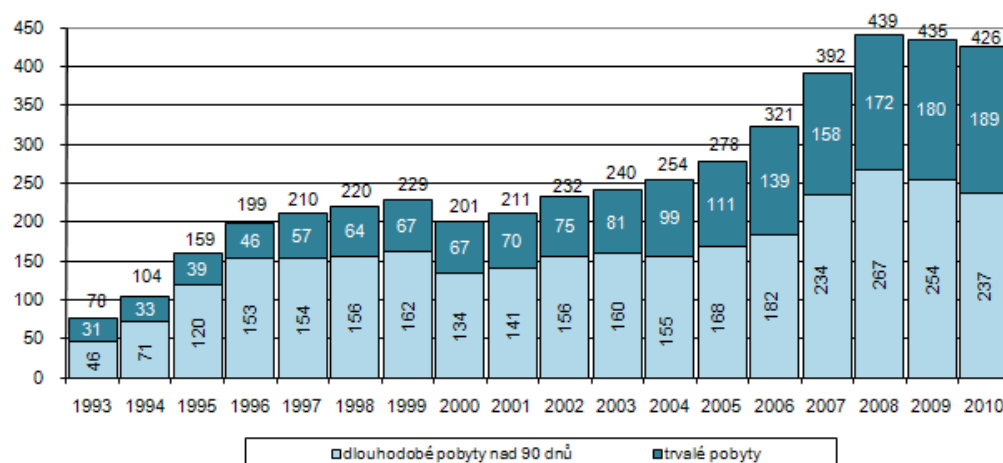
Vstup, pobyt a vycestování z území ČR je v kompetenci MV ČR, Ministerstva zahraničních věcí ČR a Policie ČR. Cizinec může na území ČR pobývat přechodně nebo trvale. Důvody pro neudělení dlouhodobého víza nebo jiného povolení k pobytu (přechodnému i trvalému) jsou vymezeny zákonem. Ministerstvo zahraničních věcí rozhoduje o udělení krátkodobého víza (tj. víza k pobytu do 90 dnů). Tato oblast je upravena nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex), o prodloužení doby pobytu na krátkodobé vízum pak rozhoduje policie (Odbor cizinecké policie). Policie (ředitelství služby cizinecké policie) rovněž rozhoduje o udělení krátkodobého víza na hraničním přechodu (vnější hranice ČR v schengenském prostoru – mezinárodní letiště).

K výrazné změně došlo k 1. 1. 2011, kdy vstoupila v platnost novela zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Na základě této změny došlo k přenesení působnosti v některých zásadních oblastech z policie na MV ČR, zejména jde o rozhodování o udělení dlouhodobého víza nad 90 dnů a dlouhodobých pobytů u občanů třetích zemí a o agendu přechodných pobytů u občanů EU a jejich rodinných příslušníků. Agenda trvalých pobytů byla na MV ČR převedena dříve, a to již od 1. 1. 2009.

1.6.1. Statistické údaje o legálním pobytu cizinců na území ČR

Mezi cizinci převažují občané třetích zemí. Mezi cizinci ze třetích zemí dominují občané Ukrajiny, následováni Vietnamci a Rusy. Nejpočetnější skupiny z hlediska státního občanství mezi cizinci ze zemí EU představují Slováci, Poláci a Němci. Z hlediska územního rozmístění patří mezi regiony s nejvyšší koncentrací cizinců Praha a Středočeský kraj, s odstupem následují kraje Jihomoravský a Ústecký.¹²

Graf č. 2 – Vývoj počtu cizinců s pobyty trvalými a dlouhodobými pobyty v ČR v letech 1993 – 2010 (v tisících)

Zdroj: Český statistický úřad

Podle údajů Českého statistického úřadu k 31. 12. 2009 bylo v ČR zjištěno 318 362 ekonomicky aktivních cizinců. 230 709 (72,4 %) těchto cizinců bylo evidováno úřady práce, zbylých 27,6 % (87 753 osob) mělo platné živnostenské oprávnění.

¹² Český statistický úřad. *Nelegální migrace cizinců v letech 2000 - 2010* [online]. Praha, 2012 [cit. 2012-05-02].

Největší skupinu ekonomicky aktivních cizinců představovali v roce 2009 občané Slovenska (108 057 osob, tzn. 33,9 % všech ekonomicky aktivních cizinců). Druhá největší skupina zahrnovala občany Ukrajiny (83 701, 26,3%). Pomyslnou třetí příčku, i když s výraznějším odstupem, obsadili občané Vietnamu (39 260, 12,3 %). Výrazněji do údajů o celkové zaměstnanosti promluvili svými počty dále občané Polska (21 728, 6,8%), Moldavska (7 265, 2,3 %) a Bulharska (5 555, 1,7%).¹³

1.6.2. Pobyt cizinců na území ČR podle zákona o pobytu cizinců

„Cizinec, který na území ČR vstupuje ve smyslu zákona o pobytu cizinců č. 326/1999 Sb., má povinnost určit si příslušný druh pobytu na území ČR. Tyto druhy pobytu jsou rozděleny a charakterizovány ve výše uvedeném zákoně. Tento zákon upravuje podmínky vstupu cizince na území ČR, vycestování cizince z území, stanoví podmínky pobytu cizince na území a vymezuje působnost Policie ČR, Ministerstva vnitra a Ministerstva zahraničních věcí v této oblasti státní správy.

Každý druh pobytu má svá specifická kritéria a rozdíly uvedené v zákoně je nutné ze strany policie důkladně rozlišovat a dbát na správné plnění účelu pobytu cizince. Za tímto účelem byly v rámci reorganizace Služby cizinecké policie v roce 2007, při vstupu ČR do Schengenu, zřízeny Inspektoráty cizinecké policie, jejichž hlavní služební činností je povolování pobytu cizinců, dohled nad jejich pobytovým režimem a kontrola dodržování veřejného pořádku ze strany cizinců. V následující kapitole jsou uvedeny druhy pobytů cizinců:

¹³ Český statistický úřad. *Nelegální migrace cizinců v letech 2000 - 2010* [online]. Praha, 2012 [cit. 2012-05-02].

Cizinec může na území ČR dle § 17 pobývat přechodně:

- a) bez víza,
- b) na základě uděleného krátkodobého víza, dlouhodobého víza, diplomatického víza nebo zvláštního víza,
- c) na základě povolení k přechodnému pobytu,
- d) na základě výjezdního příkazu.¹⁴

1.6.3. Pobyt cizinců na území ČR podle zákona o azylu

Zákon č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb. o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů, upravuje několik druhů víz, kde o jejich udělení rozhoduje policie. Jedná se o vstupní vízum, vízum za účelem řízení o udělení mezinárodní ochrany a vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění.

Vstupní vízum se uděluje cizinci, jenž učinil prohlášení o mezinárodní ochraně na hraničním přechodu, v přijímacím středisku nebo na oblastním ředitelství služby cizinecké policie a prokázal svou totožnost cestovním dokladem nebo ji osvědčil čestným prohlášením¹⁵. Vstupní vízum je platné 30 dní a opravňuje k pobytu po dobu v něm uvedenou.

Vízum za účelem řízení o udělení mezinárodní ochrany udělí policie žadateli o udělení mezinárodní ochrany. Toto vízum se však neuděluje, pokud cizinec pobývá na území na základě povolení k pobytu uděleného podle Zákona o pobytu cizinců anebo je umístěn v zařízení pro zajištění cizinců, pokud podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku na mezinárodním letišti. Vízum opravňuje cizince k pobytu až na dobu 90 dnů. V době platnosti tohoto víza lze požádat o prodloužení až 90 dnů.

¹⁴ ZÁDKA, Zdeněk. *Problematika provádění pobytové kontroly cizinců na území ČR*. Praha, 2009. Bakalářská práce. Policejní akademie ČR.

¹⁵ HŘEBÍKOVÁ, I. Kuržeja. *Správní řízení na úseku pobytu cizinců*. Praha: Policejní akademie ČR, 2006. ISBN 80-7251-227-7.

Vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu podle zákona o azylu se uděluje na žádost cizince, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany. Platnost víza za účelem strpění pobytu zaniká dnem nabytí právní moci rozhodnutí soudu o kasační stížnosti nebo vycestováním z území. Dobu platnosti stanovuje policie na nezbytně dlouhou dobu, nejdéle však na jeden rok. Pokud není řízení kasační stížnosti ukončeno, může být doba platnosti víza za účelem strpění pobytu prodloužena a to i opakovaně.¹⁶

1.6.4. Legalita pobytu cizinců v ČR v praxi

Problémy s kontrolou legálnosti pobytu cizinců v ČR je zejména neprůkaznost legality pobytu. Příkladem jsou občané USA, kteří sice na území ČR pobývají déle než povolené 3 měsíce bezvízového styku, ovšem tvrdí, že každé 3 měsíce vycestují z území ČR anebo nově ze Schengenského prostoru a úřady jim nejsou schopny prokázat opak. Je však třeba rozlišovat hmotněprávní stav od důkazů k jeho potvrzení, a tedy platí, že legálnost pobytu je nezávislá na skutečnosti, zda se ji podaří prokázat či ne.

Dalším komplikujícím prvkem může být spornost některých rozhodnutí státu představovaného úřady cizinecké správy. Sporné může být například to, zda-li rozhodnutí správního orgánu bylo doručeno, zda-li je cizinec rodinným příslušníkem jiné osoby anebo jaké občanství cizinec má. Ve všech těchto a jiných případech je možné, že rozhodnutí, které bylo správním orgánem považováno za platné, je soudem prohlášeno za neplatné a pobyt, který byl správním orgánem považován za nelegální, se soudním rozhodnutím ukáže být oprávněným.¹⁷

¹⁶ ČR. Zákon o azylu a o změně zákona o Policii ČR. In: *Sbírka zákonů*. Praha, 1999, č. 325, 106.

¹⁷ *Nelegální pobyt cizinců v ČR: Problémy a jejich řešení*. Praha: Grafokon, duben 2008.

Zvláštním druhem spornosti je pak napadnutí zákonnosti rozhodnutí správního orgánu ve správním soudnictví, což může v případě přiznání odkladného účinku vést i k mnohaletému stavu nerozhodnosti. Zde je jen třeba poznamenat, že potvrzením negativního rozhodnutí policie se ne vždy musí mezitímní pobyt cizince stát nelegálním.

Dalším problematickým bodem je oprávněnost získání určitého povolení. Zde mohou nastat v zásadě dvě sporné situace: cizinec získá povolení k pobytu, ač by ho získat neměl (např. za úplatek, na základě padělaných dokladů, nebo na základě fingovaného manželství), a naopak jiný cizinec, ačkoli by měl získat vízum (např. za účelem strpění, pokud podal určitou žádost), toto vízum v důsledku pochybení policie nezíská. Z formálně právního hlediska první cizinec pobývá v České republice legálně, zatímco druhý pobývá nelegálně; lze si ovšem představit situace, kdy takové pojetí bude vzhledem k okolnostem zcela nelegitimní.

Již zcela relativizující účinek může mít, uvědomíme-li si, že ne/legalita pobytu je jen jedním druhem porušování zákonů ze strany cizinců. Cizinec sice může v České republice pobývat legálně, ovšem pokud např. do ČR vstoupil nelegálně (např. občan Spojených států amerických, který vízum nepotřebuje, vstoupí do Schengenského prostoru mimo hraniční přechod), anebo pokud nemá platný cestovní pas, dopouští se porušení zákona, které má, či může mít, stejné důsledky jako nelegální pobyt samotný.¹⁸

¹⁸ *Nelegální pobyt cizinců v ČR: Problémy a jejich řešení*. Praha: Grafokon, duben 2008.

1.7. Nelegální migrace v ČR a EU

1.7.1. Přístup k nelegální migraci v ČR

Od roku 2008 jsou sledovány dvě základní kategorie nelegální migrace na území České republiky:

1) **Nelegální překročení vnější schengenské hranice ČR** – v této kategorii jsou sledovány osoby, které nedovoleně překročily nebo se pokusily o nedovolené překročení vnější Schengenské hranice (letišť) České republiky (v této kategorii jsou zahrnuti jak cizinci, tak i občané ČR). Tato kategorie se dále dělí na:

- *Nelegální vstup* – osoby zjištěné při nedovoleném překročení vnější schengenské hranice ve směru do ČR;
- *Legální pobyt s cílem překročit státní hranice* – osoby pobývající legálně v ČR, které se pokusily o nedovolené překročení vnější schengenské hranice ve směru z ČR;
- *Nelegální pobyt s cílem překročit státní hranice* – osoby pobývající nelegálně v ČR, které se pokusily o nedovolené překročení vnější schengenské hranice ve směru z ČR;
- *Vstup a pobyt nezjištěn s cílem překročit státní hranice* – osoby, u kterých nebyly zjištěny informace o jejich vstupu a pobytu na území ČR a byly zjištěny při pokusu o nedovolené překročení vnější schengenské hranice ve směru z ČR;
- *Orgánem cizího státu* – osoby, které nedovoleně překročily vnější schengenskou hranici a byly zadrženy a vráceny orgány cizího státu.

- 2) **Nelegální pobyt** - v této kategorii jsou vykazováni cizinci zjištění na území České republiky, kteří nelegálně pobývali na území ČR, včetně tranzitního prostoru na letištích.¹⁹

Nelegální migrace je fenoménem, který může v cílových zemích zásadním způsobem ohrozit vnitřní stabilitu a bezpečnostní situaci. Z toho důvodu jsou opatření v oblasti potírání nelegální migrace jedním ze zásadních témat řešených v rámci migrační politiky České republiky.

Základním dokumentem v oblasti potírání nelegální migrace je **Akční plán boje s nelegální migrací** (dále jen „Akční plán“), který byl připraven v roce 2003 a schválen Usnesením vlády České republiky č. 108 ze dne 4. února 2004.²⁰ Tento akční plán se opírá o zásadu č. 3 Zásad politiky vlády v oblasti migrace cizinců a navazuje na úkoly stanovené Národním akčním plánem boje proti terorismu. Hlavním cílem Akčního plánu je nalézat a realizovat taková řešení a opatření, která mohou minimalizovat nelegální migraci a motivovat cizince k legálnímu vstupu a pobytu na území České republiky.

Akční plán boje s nelegální migrací je koncepčním dokumentem, jehož součástí je **harmonogram pro plnění opatření**, který je každoročně aktualizován. Opatření stanovená k boji s nelegální migrací v Akčním plánu byla původně rozvržena do pěti základních oblastí, kterými byly: **prevence, kontrola a sankce, legislativa, mezipřesortní spolupráce a mezinárodní spolupráce**. Na plnění opatření stanovených aktualizovaným harmonogramem Akčního plánu se kromě Ministerstva vnitra podílejí také Ministerstvo zahraničních věcí, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo průmyslu a obchodu a Ministerstvo financí.²¹

¹⁹ VACKOVÁ, Michaela. *Statistická informace o nelegální migraci v České republice: 1.1. - 31. 5. 2012*. Praha: Policie ČR, Oddělení analýzy rizik, 15. 6. 2012, 10 s.

²⁰ Usnesení Vlády České republiky o Akčním plánu boje s nelegální migrací. In: *Dokumenty vlády*. Praha: Vláda České republiky, 4. 2. 2004, č. 108.

²¹ Ministerstvo vnitra České republiky. *Migrace* [online]. Praha, 2010 [cit. 2012-08-06].

Problematika cizinců se dotýká všech oblastí běžného života a je tak klasickým průřezovým tématem, které je třeba řešit na mezirezortní úrovni. Jednotlivé projekty a programy, vytvářené v rámci jednotlivých resortů jsou proto ve fázi samotné realizace nebo alespoň přípravy vždy diskutovány s ústředními orgány, odpovědnými za dotčené oblasti.

Významnou a celospolečensky diskutovanou otázkou je zejména **oblast nelegální mezinárodní migrace spojené s nelegálním zaměstnáváním**. Vláda České republiky se touto otázkou dlouhodobě zabývá a již od roku 2000, kdy Usnesením č. 1044 přijala **Harmonogram opatření** vyplývající z Aktualizované koncepce boje proti organizovanému zločinu, kterým byl zřízen Meziresortní orgán pro potírání nelegálního zaměstnávání cizinců v České republice. Gestorem činnosti tohoto orgánu, jehož posláním je zajištění vzájemné informovanosti, navrhování a zajištění využívání koordinovaných postupů s cílem zlepšení efektivnosti boje s nelegální mezinárodní migrací, je Ministerstvo práce a sociálních věcí.²²

1.7.2. Přístup k nelegální migraci v EU

Na úrovni Evropské unie je problematika nelegální migrace řešena zejména **pracovní skupinou Rady EU Migrace – vyhoštění** (část přijímání a vyhoštění) a v některých případech také **pracovní skupinou Rady EU Hranice**.

V rámci pracovní skupiny Migrace – vyhoštění byly v posledním období projednávány směrnice týkající se procesní úpravy rozhodnutí o návratu příslušníků třetích zemí a s tím souvisejících oblastí (např. otázka zajištění) a dále směrnice o postihu zaměstnavatelů příslušníků třetích zemí s nelegálním pobytem.²³

²² Ministerstvo vnitra České republiky. *Migrace* [online]. Praha, 2010 [cit. 2012-08-06].

²³ Ministerstvo vnitra České republiky. *Migrace* [online]. Praha, 2010 [cit. 2012-08-06].

Konečná verze druhého ze jmenovaných dokumentů je nyní diskutována s Evropským parlamentem a může být jedním z textů řešených v rámci českého předsednictví EU.²⁴

Evropský parlament přijal v prvním čtení **kompromisní znění směrnice o navracení nelegálních přistěhovalců, které vyjednal Parlament s Radou**. Tato směrnice, která představuje první krok směrem ke společné politice v oblasti imigrace, klade důraz na dobrovolný návrat nelegálních přistěhovalců a stanoví normy, pokud jde o maximální dobu předběžné vazby a zákaz opětovného vstupu, a poskytuje určité právní záruky. Členské státy budou mít současně možnost zavést v této oblasti příznivější pravidla.

Principem směrnice podporovat dobrovolný návrat. Směrnice zavádí dvoustupňový přístup: po rozhodnutí o návratu přistěhovalce bude bezprostředně následovat „lhůta pro dobrovolné opuštění území“. Pokud přistěhovalec do té doby z EU nevycestuje, bude vydáno rozhodnutí o vyhoštění. Vydá-li toto rozhodnutí soudní orgán, který dospěje k názoru, že dotyčná osoba by se mohla skrývat, bude tato osoba na základě rozhodnutí soudního nebo správního orgánu zadržena. Směrnice stanoví maximální dobu, po níž může být nelegální přistěhovalec zadržován (v současné době mohou být v některých členských státech přistěhovalci zadržováni bez omezení) a současně imigrantům zaručuje základní životní standardy, včetně práva na lékařskou péči a vzdělání pro děti.

Bude-li určitá osoba vyhoštěna po uplynutí lhůty pro dobrovolné opuštění území, může jí být vydán zákaz opětovného vstupu na území EU.²⁵

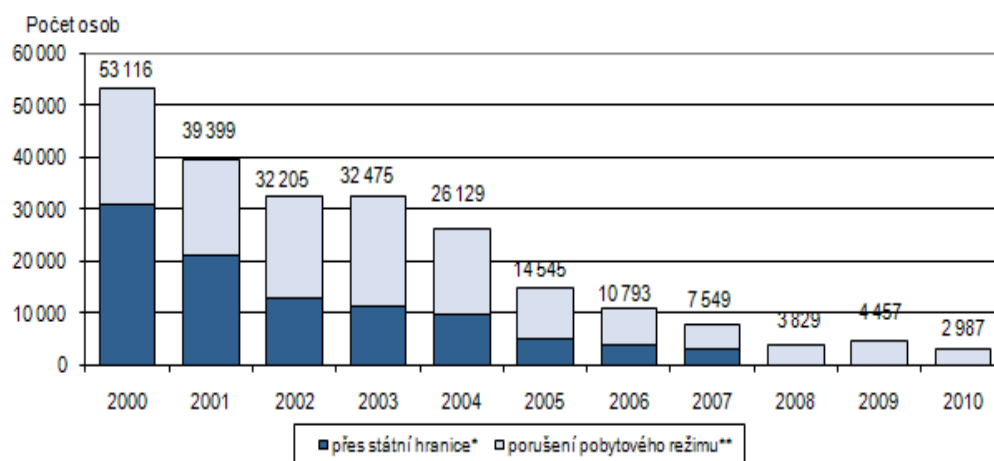
²⁴ Ministerstvo vnitra České republiky. *Migrace* [online]. Praha, 2010 [cit. 2012-08-06].

²⁵ Evropský parlament přijal směrnici o navracení nelegálních přistěhovalců. *Portál veřejné správy*. 2008, č. 1.

1.7.3. Vývoj nelegální migrace cizinců v ČR

Pro přehled o stavu vývoje nelegální migrace v letech 2000 - 2010 zde uvádím graf, ze kterého je zřejmé, že v těchto letech nelegální migrace stále klesala.

Graf č. 3 – Nelegální migrace cizinců v letech 2000 – 2010 (v tisících)

* od r. 2008 nelegální migrace přes vnější Schengenskou hranici
** od r. 2008 nelegální pobyt

Zdroj: Český statistický úřad

Téma nelegální migrace je ale stále závažným globálním problémem, a to i ve vnitrozemských Schengenských státech, jakým je i ČR. Rostoucí celospolečenské tendence odmítající přistěhovalectví v západoevropských zemích (např. ve Švédsku, Německu, Francii, apod.), by mohly mít v budoucnu dopad i na migrační situaci ČR. Případné zpřísnění podmínek vstupu a pobytu cizinců v nynějších cílových zemích EU může způsobit zvýšení náporu nových imigrantů na ČR.²⁶

²⁶ Výroční zpráva 2010. Praha: Bezpečnostní informační služba ČR, 7. 9. 2011.

ČR má imigrační politiku, která vytváří prostor pro podnikání zprostředkovatelských agentur, nabízejících zájemcům z řad cizinců vyřízení vstupu do země i následnou legalizaci pobytu na území. Kromě jednotlivců nabízejících své služby se v této oblasti „podnikání“ realizují také cestovní kanceláře, akreditované na jednotlivých zastupitelských úřadech k podávání hromadných žádostí o víza, nebo advokátní kanceláře.²⁷

1.8. Nelegální migrace zakotvená v bezpečnostní strategii ČR

1.8.1. Nelegální migrace jako bezpečnostní hrozba a její důsledky

Mezinárodní migrace je komplexním jevem, který může ovlivnit bezpečnost ČR. Negativním důsledkem nelegální migrace může být také například napojení na organizovaný zločin. Pro hodnocení migračních jevů, nastavení souvisejících politik a řešení možných hrozeb, je určující účast ČR v EU a Schengenském prostoru. Zrušení kontrol na vnitřních hranicích států EU významným způsobem ovlivňuje způsob ochrany území ČR i ve vztahu k potírání nelegální migrace a klade zvýšené nároky na spolupráci členských států EU při ochraně jejich vnějších hranic.

V oblasti ochrany vnějších hranic EU proto ČR prosazuje dokončení a využívání moderních velkokapacitních informačních systémů a zavedení systémů registrace vstupu a výstupu, které ve svých důsledcích přispějí k zajišťování bezpečnosti společného prostoru. ČR bude nadále prosazovat zachování a efektivní správu klíčových mechanismů migrační politiky EU, jež zahrnují spolupráci v oblasti azylové politiky na základě tzv. dublinského systému a důsledné dodržování Schengenského acquis všemi státy Evropy, které jsou jím vázány.²⁸

²⁷ *Výroční zpráva 2010*. Praha: Bezpečnostní informační služba ČR, 7. 9. 2011.

²⁸ *Bezpečnostní strategie ČR*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2011. ISBN 978-80-7441-005-5.

1.8.2. Důvody vedoucí k nelegální migraci

Dle bezpečnostní strategie nadále porostou bezpečnostní dopady demografických změn. Problémy spojené s chudobou a nedostatkem základních potřeb a služeb v regionech s vysokým a rychlým nárůstem populace, mohou výrazně zvýšit pravděpodobnost výskytu extremismu, kriminality, lokálních ozbrojených konfliktů a masové nekontrolovatelné migrace.

Dopady klimatických změn a jejich vliv na životní prostředí i zdraví obyvatelstva lze obtížně předvídat. Samotné obavy z těchto změn však mohou vést k růstu napětí mezi státy, ústít v humanitární krizi s přímými dopady na místní, státní i mezinárodní struktury, včetně možné eskalace lokálních konfliktů doprovázené zvýšenými migračními tlaky.²⁹

1.8.3. Spolupráce ČR s ostatními zeměmi EU

Prostřednictvím svého členství v EU se ČR aktivně podílí na rozvoji nástrojů a politik definovaných Lisabonskou smlouvou. Zapojuje se do Společné zahraniční a bezpečnostní politiky a v jejím rámci do Společné bezpečnostní a obranné politiky a jejích misí. Podílí se na financování a realizaci evropské rozvojové spolupráce a humanitární pomoci. Současně těží ze vzrůstající spolupráce zemí EU ke zmírňování následků plynoucích z nelegální migrace, organizovaného zločinu, terorismu apod.

Pro prevenci případných rizik je klíčové řízení přistěhovalectví, včetně integrace cizinců pobývajících na území ČR. ČR si v této oblasti dosud uchovává velkou míru suverenity.³⁰

²⁹ *Bezpečnostní strategie ČR.* Praha: Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2011. ISBN 978-80-7441-005-5.

³⁰ *Bezpečnostní strategie ČR.* Praha: Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2011. ISBN 978-80-7441-005-5.

V případě legální migrace ČR prosazuje ucelený a aktivní přístup k ekonomickému přínosu přistěhovalců s ohledem na potřeby pracovního trhu. Integrace cizinců je na národní úrovni nadále řešena prostřednictvím koncepčního přístupu za účasti širokého spektra aktérů včetně nestátních organizací. ČR nadále usiluje o prolnutí cizineckých komunit a většinové společnosti a zajištění sociální a ekonomické soběstačnosti jednotlivých přistěhovalců.³¹

1.9. Trestná činnost cizinců

V souvislosti s nelegální migrací je nutné také uvést souvislost s trestnou činností páchanou cizinci na území ČR. V roce 2010 bylo na území České republiky celkem objasněno **8 072 skutků**, na kterých **se podíleli cizí státní příslušníci**, což tvoří **6,7 %** podíl z celkového počtu objasněných skutků spáchaných všemi stíhanými osobami na území České republiky. Podíl skutků, které spáchali cizinci na celkovém počtu skutků spáchaných všemi osobami, byl v roce 2010 totožný s rokem předchozím.

Pro shora uvedené objasněné skutky bylo v roce 2010 **trestně stíháno 7 377 cizinců**. Oproti roku 2009 byl zaznamenán **pokles** o 985 cizinců, tj. 11,8 %. V roce 2010 tvořili stíhaní cizinci 6,6 % podíl na celkově stíhaných osobách, přičemž v porovnání s rokem 2009 tento podíl klesl o 0,2 %.³²

Tabulka č. 1 – Trestně stíhané osoby

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
celkem	127 856	123 964	121 393	121 531	121 511	122 753	127 718	122 053	123 235	112 477
trestně stíhané osoby na území ČR										
z toho trestně stíhaní cizinci	6 166	6 238	6 923	7 215	6 994	7 284	8 179	8 572	8 362	7 377
podíl na trestně stíhaných osobách v ČR v %	4,8	5,0	5,7	5,9	5,8	5,9	6,4	7,0	6,8	6,6

Zdroj: MV ČR

³¹ *Bezpečnostní strategie ČR*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2011. ISBN 978-80-7441-005-5.

³² *Zpráva o migraci za rok 2010*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2011.

Tabulka č. 2 – Trestná činnost cizinců

Trestně stíhané osoby, meziroční změna v letech 2001 - 2010

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 [*]
trestně stíhané osoby (údaje Policie ČR)	127 856	123 964	121 393	121 531	121 511	122 753	127 718	122 053	123 235	112 477
meziroční změna	-2 378	-3 892	-2 571	138	20	1 242	4 965	-5 665	1 182	-10 758
v %	-1,8	-3,0	-2,1	0,1	0,02	1,0	4,0	-4,4	1,0	-8,7
z toho občané ČR	121 690	117 726	114 470	114 316	114 517	115 469	119 539	113 481	114 873	105 100
meziroční změna	-1 283	-3 964	-3 256	-154	201	952	4 070	-6 058	1 392	-9 773
v %	-1,0	-3,3	-2,8	-0,1	0,2	0,8	3,5	-5,1	1,2	-8,5
cizinci	6 166	6 238	6 923	7 215	6 994	7 284	8 179	8 572	8 362	7 377
meziroční změna	-1 095	72	685	292	-221	290	895	393	-210	-985
v %	-15,1	1,2	11,0	4,2	-3,1	4,1	12,3	4,8	-2,4	-11,8

Vysvětlivka: nabyl účinnosti zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Poznámka: Údaje zpracovány CIAP PP ČR

Trestně stíhaní cizinci a jejich podíl na trestně stíhaných osobách v ČR v letech 2001 - 2010

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
trestně stíhané osoby celkem	127 856	123 964	121 393	121 531	121 511	122 753	127 718	122 053	123 235	112 477
z toho										
trestně stíhaní cizinci	6 166	6 238	6 923	7 215	6 994	7 284	8 179	8 572	8 362	7 377
podíl na trestně stíhaných osobách v ČR v %	4,8	5,0	5,7	5,9	5,8	5,9	6,4	7,0	6,8	6,6

Poznámka: Údaje zpracovány CIAP PP ČR

Zdroj: MV ČR³³

1.10. Typový plán „Migrační vlna velkého rozsahu“

1.10.1. Stručný popis KS a možnosti jejího výskytu na území ČR

Jedná se o situaci, kdy podstatným způsobem zesílí tlak cizinců na státní hranice ČR s cílem legálně a popř. i nelegálně vstoupit na toto území, tranzitovat přes ně do dalších států či pobývat na něm. Tato situace nese řadu negativních důsledků v širokém spektru s možnými dopady na bezpečnostní situaci, ekonomiku, sociální sféru i jednání občanů.³⁴

³³ Zpráva o migraci za rok 2010. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2011.

³⁴ Typový plán. Krizová situace: Migrační vlna velkého rozsahu. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, Odbor bezpečnostní politiky, 2010.

Hlavním hlediskem pro stanovení migrační vlny velkého rozsahu je situace, kdy nelze v návaznosti na absorpční schopnost ČR její řešení zabezpečit běžnou činností kompetentních úřadů (MV ČR, Policie ČR, správními úřady).

Z bezpečnostního hlediska jde zejména o nelegální překračování státních hranic či pokus o tento čin, nelegální pobyt na území, možný nárůst kriminální činnosti vstupujících či pobývajících osob. Další možností je vzrůst žádostí o legální pobyt v míře, která ohrožuje stabilitu a vnitřní bezpečnost státu.

Migrační vlna velkého rozsahu je charakterizována ztíženou možností řešit ji běžnými prostředky a postupy a tím, že neodstranění či minimalizace příčin jejího vzniku může mít za následek setrvalé pokračování přílivu cizinců na území ČR. Rychlost vzniku KS bude pak záviset na řadě subjektivních a objektivních faktorů.

Z hlediska schopnosti řešit popisovanou KS bude nutné, aby příslušné orgány krizového řízení vyhlásily krizové stavy a navrhly potřebná krizová opatření (např. zajištění ubytování a humanitární péče, regulační opatření zavedením dočasných kontrol na vnitřních Schengenských hranicích, cestou Rady EU iniciovat vyhlášení dočasné ochrany pro konkrétní skupinu cizinců apod.) Podle územního rozsahu prováděných opatření přichází zejména v úvahu vyhlášení:

- a) **stavu nebezpečí** (hejtmani krajů);
- b) **nouzového stavu** (vláda ČR).³⁵

³⁵ Typový plán. *Krizová situace: Migrační vlna velkého rozsahu*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, Odbor bezpečnostní politiky, 2010.

1.10.1.1. Příčiny vzniku a trvání krizové situace (KS)

Ke KS spojené s migrační vlnou velkého rozsahu může dojít z několika na sobě nezávislých či částečně závislých důvodů. Migrační vlnu v zemích původu cizinců může vyvolat zejména náhlá nepředvídatelná změna politického systému (*např. vojenský puč*), válečný konflikt (*ať již občanská válka nebo konflikt s druhým státem*), porušování lidských práv ve velké míře, národnostní, rasové či náboženské konflikty, přírodní pohroma či průmyslová havárie velkého rozsahu a s nimi spojená ekologická katastrofa a v neposlední řadě i špatná sociálně ekonomická situace v zemích původu.

Obecně je možné hodnotit možnost vzniku migrační vlny ve dvou rovinách, a to:

- a) **aktuální** – jedná se o vznik migrační vlny, která byla způsobena přírodní, či průmyslovou katastrofou v některé ze sousedních zemí. Vznik takovéto migrační vlny se nedá předvídat a je třeba na tuto situaci reagovat prakticky okamžitě a proto mít vytvořené podmínky pro možnost adekvátní reakce;
- b) **dlouhodobě monitorovanou** – jedná se o vznik migrační vlny, která může být způsobena zejména zásadní změnou politické situace, porušováním lidských práv velkého rozsahu, etnickým napětím, hlubokou ekonomickou krizí apod. Situace a vývoj v zemích možného vzniku takovéto migrační vlny je dlouhodobě sledovatelná a analyzovatelná. Z tohoto důvodu je možno prakticky vyloučit, že by vznik popsané migrační vlny zasáhl území ČR zcela **neočekávaně**. Na vznik takovéto situace je možno se připravit, doba přípravy bude závislá na vzdálenosti takové „problematické“ země, závažnosti krizového vývoje a dalších faktorech.³⁶

³⁶ Typový plán. *Krizová situace: Migrační vlna velkého rozsahu*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, Odbor bezpečnostní politiky. 2010.

1.10.1.2.Scénář vývoje KS

Ke KS může dojít především v případě, kdy počet žadatelů o poskytnutí mezinárodní ochrany či osob, které požádaly o dočasnou ochranu, převyšuje dlouhodobě ubytovací kapacity pobytových či přijímacích středisek. Za dlouhodobost lze považovat dobu přesahující 7 po sobě jdoucích kalendářních dnů. Nepřevzetí takovýchto cizinců je pak v přímé souvislosti s prodloužením KS.

Na KS současně působí i stav, kdy je zaznamenán neúměrně vysoký počet osob, které vstupují na území ČR s cílem tranzitovat do dalších států a samozřejmě i vysoký počet osob, které vstupují legálně i nelegálně na území ČR, sice jako cílové země, ale nemají zájem žádat o poskytnutí mezinárodní ochrany nebo dočasnou ochranu. Tím může docházet k nekontrolovatelnému nárůstu osob, které na území ČR vstupují a pobývají v rozporu s platnými právními předpisy, tj. nelegálně.³⁷

Uvolnění kapacit pobytových a přijímacích středisek MV ČR pro příjem všech žadatelů o poskytnutí mezinárodní ochrany, zajištění ubytování všech cizinců v dočasné ochraně a podchycení všech migrujících osob a zahájení dobrovolných repatriací, lze pokládat za ukončení KS.

Důležitým aspektem KS je tedy absorpční schopnost ČR. Zde je třeba zaměřit pozornost na možnost využití dalších ubytovacích kapacit (mimo pobytová a přijímací střediska), především účelová zařízení Ministerstva vnitra a Policie ČR a ve spolupráci s dalšími dotčenými resorty, Armády ČR, obcemi i nestátními organizacemi, reagovat na zabezpečení aktuální potřeby dalších ubytovacích kapacit.

³⁷ Typový plán. *Krizová situace: Migrační vlna velkého rozsahu*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, Odbor bezpečnostní politiky. 2010.

To samo o sobě přináší otázku rychlosti, se kterou je možno tato ubytovací zařízení uvést do provozu, jejich personální zabezpečení, finanční náročnost jejich provozu včetně okamžitého uvolnění potřebných finančních prostředků ze státního rozpočtu a v neposlední řadě i zabezpečení dostatečné kapacity zdravotnických zařízení včetně zařízení pro bezprizorní děti.

Negativní reakci obyvatelstva je nutné očekávat v případech, že nedojde k umístění migrujících cizinců do kontrolovaných a kontrolovatelných objektů a současně v případě zřizování nových ubytovacích kapacit v obydlených místech.³⁸

1.10.2. Dopady KS

1.10.2.1. Dopady na životy a poškození zdraví osob

Možnost zavlečení nebo rozšíření infekčních nemocí.

1.10.2.2. Zničení nebo poškození majetku

Při nekontrolovaném a nekontrolovatelném exodu se zvyšuje nebezpečí nárůstu kriminální činnosti migrantů, a to od „drobné“ až po závažnou trestnou činnost. Nejčastěji se může jednat o krádeže či devastaci majetku fyzických či právnických osob s cílem získat finanční prostředky k pobytu či na další cestu.

1.10.2.3. Poškození životního prostředí

Zejména v případě nekontrolovatelného vzniku táborů (ležení) v přírodě (chráněných krajinných oblastech).

³⁸ Typový plán. *Krizová situace: Migrační vlna velkého rozsahu*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, Odbor bezpečnostní politiky. 2010.

1.10.2.4. Mezinárodní dopady

Popisovaná KS s sebou nese i mezinárodní dopady, mezi které může patřit i negativní reakce dalších členských států EU, resp. států Schengenské dohody při migraci z území ČR. Za tímto účelem je proto třeba zintenzivnit spolupráci při využití readmisních dohod (*předávání a přebírání cizinců*) a dohod o spolupráci v oblasti následků vyplývajících z migračních pohybů (*smluvní předání části migrujících osob do jiných států*).³⁹

Jednání s ostatními demokratickými státy o humanitární pomoci a finančnímu přispění na zabezpečení pobytu žadatelů o poskytnutí mezinárodní ochrany nebo dočasné ochrany na území ČR a případné dopravě migrantů na území těchto států.

Plnění závazků, ke kterým se ČR v souvislosti s přijímáním žadatelů o poskytnutí mezinárodní ochrany zavázala.

1.10.2.5. Ekonomické dopady

Náklady spojené s příjmem, evidencí, ubytováním, stravováním, organizačním, dalším logistickým zabezpečením, zdravotnickým zabezpečením, zabezpečením státní hranice, pořádku a bezpečnosti v azylových zařízeních, mimo ně a náklady spojené s následnou repatriací cizinců. Vyjádření postoje ČR k totalitním režimům konkrétních států může vyvolat přerušení obchodních vztahů s vládami těchto států a následné nebezpečí dopadů do ekonomiky ČR.

1.10.2.6. Sociální dopady

Zatížení sociálního, zdravotnického a vzdělávacího systému obyvatelstva.

³⁹ Typový plán. *Krizová situace: Migrační vlna velkého rozsahu*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, Odbor bezpečnostní politiky. 2010.

1.10.2.7. Dopady na zachování nezbytného rozsahu základních funkcí státu při KS a tzv. kritické infrastruktury

Nezbytnost zajištění nouzových služeb pro velké množství migrantů veřejným sektorem může vest k místnímu ohrožení (přetížení) kritické infrastruktury zejména v oblasti proviantního zabezpečení, dodávek energií, dopravy atd.⁴⁰

1.10.2.8. Jiné dopady

Neodmyslitelnou součástí této KS jsou pak i dopady do „běžného“ života společnosti. Z bezpečnostního hlediska hrozí například nebezpečí potenciální infiltrace příslušníků extrémistických nebo radikálních skupin či psychicky narušených osob. Nesouhlas některých občanů ČR na základě obavy o svou bezpečnost, ekonomické náklady na jejich pobyt a obavy o ztrátu zaměstnání vlivem přílivu „levné“ pracovní síly.

Dalšími z dopadů může být zatížení sociálního, zdravotnického a vzdělávacího systému obyvatelstva a s tím spojené i možné protesty obyvatelstva, často však založené pouze na základě nepochopení ostatních a rasové netoleranci.

Rovněž tak ze strany cizinců může docházet k některým nátlakovým akcím (vzpourám), například se může jednat o násilné protesty žadatelů o poskytnutí mezinárodní ochrany a osob v dočasné ochraně z důvodů nastolení nestandardních podmínek v pobytových střediscích MV ČR. V neposlední řadě pak může jít o projevy nesnášenlivosti z důvodu náboženského vyznání, příslušnosti k určité etnické skupině apod.⁴¹

⁴⁰ Typový plán. *Krizová situace: Migrační vlna velkého rozsahu*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, Odbor bezpečnostní politiky. 2010.

⁴¹ Typový plán. *Krizová situace: Migrační vlna velkého rozsahu*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, Odbor bezpečnostní politiky. 2010.

1.10.3. Požadovaný stav a těžiště činnosti

- regulace přílivu uprchlíků prostřednictvím plánovité mezinárodní spolupráce, zejména jejich ovlivňováním v zemi původu a vytvářením podmínek pro ubytování utečenců v nejbližší možné lokalitě (sousední zemi),
- v rámci koordinované mezinárodní spolupráce (zejména s EU a NATO) přijmout opatření na vnitřních hranicích schengenského prostoru k regulaci vstupu migrantů,
- zadokumentování migrujících osob za účelem jejich evidence a zajištění péče,
- soustředit migrující osoby do kontrolovatelných, nouzových a následně celoročně obyvatelných objektů za účelem karantény a poskytnutí základních potřeb a zdravotní péče,
- zabezpečit komplexní řešení v rámci regionu (EU).

Při řešení krizového stavu budou útvary MV a Policie ČR naplňovat své předměty činnosti a realizovat stanovené úkoly podle právních norem, organizačních řádů, příslušných interních aktů řízení, zřizovacích listin apod. Jejich zabezpečování však bude muset být přizpůsobeno rozsahu, typu a době trvání krizové situace, kdy některé úkoly budou plněny například ve větším rozsahu s větší četností nebo intenzitou, mimo stanovenou pracovní dobu apod. Dále mohou být řešeny činnosti v souvislosti se zvládáním krizové situace, které přímo souvisí s plněním předmětů činnosti a stanovenými úkoly. Základní úkoly a činnosti jsou rozpracovány do krizových opatření a uvedeny v příloze.⁴²

⁴² Typový plán. *Krizová situace: Migrační vlna velkého rozsahu*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, Odbor bezpečnostní politiky. 2010.

1.10.4. Typové postupy a opatření realizovaná v době hrozby vzniku KS

- prověření a aktivace připravených krizových opatření (zejména informačních systému),
- znovuzavedení kontrol na státních hranicích – vnitřních hranicích schengenského prostoru (např. v návaznosti na opatření EU),
- sledování vytiženosti kapacit pobytových a přijímacích středisek a při vyhlášení krizových stavů zajistit vhodné ubytovací zařízení (včetně předběžně nasmlouvaného) vyžádáním věcných prostředků podle § 29 a § 31 krizového zákona,
- provádění opatření pro uvolnění kapacit pobytových středisek a snižování počtu žadatelů o poskytnutí mezinárodní ochrany (např. zrychlení řízení, využití institutu dobrovolných repatriací),
- personální posílení oddělení azylového řízení převedením jiných zaměstnanců OAMP.⁴³

1.10.5. Typové postupy a opatření realizovaná při vzniku KS

- opatření k řešení KS budou řízena z ústřední úrovně s přihlédnutím k mezinárodním dohodám,
- aktivace činnosti ústředních orgánů krizového řízení v návaznosti na vývoj situace a potřebu urychleného přijetí politických rozhodnutí a opatření k řešení situace (vláda, BRS, ÚKŠ, krizové štáby zainteresovaných ústředních správních úřadů),
- aktivace krajských KŠ a krizových štábů obcí s rozšířenou působností,
- podle rozsahu KS vyhlásit „stav nebezpečí“ nebo „nouzový stav“ na území celého státu nebo jeho části.⁴⁴

⁴³ Typový plán. *Krizová situace: Migrační vlna velkého rozsahu*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, Odbor bezpečnostní politiky. 2010.

⁴⁴ Typový plán. *Krizová situace: Migrační vlna velkého rozsahu*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, Odbor bezpečnostní politiky. 2010.

1.10.6. Typové postupy a opatření realizovaná při řešení KS

- realizace opatření k snížení možnosti vstupu migrujících osob na území České republiky (do schengenského prostoru), prováděná na mezinárodní a národní úrovni,
- legalizace pobytu cizinců z migrační vlny na území České republiky,
- evidence a lustrace cizinců z migrační vlny v přijímacích střediscích,
- zavedení kontrol pobytu a pohybu cizinců (i v návaznosti na opatření, která mají zamezit vstup na území),
- vedení evidence cizinců pobývajících mimo pobytová a přijímací střediska MV a sledování jejich možných nezákonných aktivit,
- ubytování, hmotné a zdravotní zajištění cizinců z migrační vlny.

1.10.7. Typové postupy a opatření realizovaná v etapě likvidace následků KS

- zabezpečení repatriace cizinců z migrační vlny v návaznosti na vývoj situace a mezinárodní úmluvy
- převzetí cizinců z migrační vlny z ubytovacích objektů do azylových zařízení MV.⁴⁵

⁴⁵ Typový plán. *Krizová situace: Migrační vlna velkého rozsahu*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, Odbor bezpečnostní politiky. 2010.

1.11. Reorganizace Policie ČR v návaznosti na typový plán „Migrační vlna velkého rozsahu“

1.11.1. Původní organizační struktura Policie ČR

Dnem 31. 12. 2010 vstoupil do platnosti Rozkaz policejního prezidenta, kterým došlo k zásadní reorganizaci Služby cizinecké policie, jako celorepublikového útvaru. Službu cizinecké policie do konce roku 2010 tvořilo:

- **Ředitelství služby cizinecké policie**
- **7 Oblastních ředitelství, strategicky rozmístěných po České republice** (Praha, České Budějovice, Plzeň, Ústí nad Labem, Brno, Hradec Králové a Ostrava)⁴⁶

Výše uvedeným rozkazem došlo ke zrušení těchto Oblastních ředitelství a policisté, kteří na nich byli služebně zařazeni, byli převedeni k jiným útvarům. Dále je zde velmi důležité uvést, že zmíněná Oblastní ředitelství Služby cizinecké policie plní v typovém plánu „Migrační vlna velkého rozsahu“ různé úkoly, zejména:

- 1) sledování a zamezení vnitřní migrace cizinců,**
- 2) monitorování aktivit cizích státních příslušníků,**
- 3) dočasné zavedení ochrany vnitřních hranic.**⁴⁷

Poslední aktualizace typového plánu byla provedena v roce 2010 a jsou zde citována stále Oblastní ředitelství Služby cizinecké policie jako orgány, které se mají podílet na řešení mimořádné události typu migrační vlny.

⁴⁶ POLICIE ČR. *Rozkaz policejního prezidenta k reorganizaci Služby cizinecké policie* [online]. Praha: Policie ČR, 2010 [cit. 16. 5. 2012]. Dostupné z: Intranet Policie ČR

⁴⁷ Typový plán. *Krizová situace: Migrační vlna velkého rozsahu*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, Odbor bezpečnostní politiky. 2010.

1.11.2. Transformace Služby cizinecké policie

O transformaci SCP bylo rozhodnuto policejním prezidentem v srpnu 2010. K rozhodnutí o způsobu transformace SCP byla rozkazem policejního prezidenta č. 113 z 19. srpna 2010 zřízena Pracovní skupina k transformaci služby cizinecké policie, kdy v září 2010 policejní prezident rozhodl o variantě transformace. Rámec legislativních změn pro transformaci SCP byl zapracován do novely zákona č. 427/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Zákon nabyl účinnosti dnem 1. 1. 2011.

Hlavní změny proběhly ve třech oblastech:

- 1) **Změna působnosti** - převod agendy dlouhodobých pobytů a víz nad 90 dnů z gesce Služby cizinecké policie na odbor azylové a migrační politiky MV.
- 2) **Změna struktury** - zrušení oblastních ředitelství Služby cizinecké policie přímo podřízených ředitelství služby cizinecké policie a vznik 14 odborů cizinecké policie podřízených krajským ředitelstvím policie. Odbor cizinecké policie KŘP se skládá z oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, oddělení pobytových agend, oddělení dokladů a specializovaných činností a oddělení dokumentace. K organizační změně došlo i na samotném Ředitelství služby cizinecké policie (do struktury byla začleněna zařízení pro zajištění cizinců Poštorná a Bělá Jezová a přijímací středisko cizinců Zastávka u Brna).
- 3) **Změna personální** - personální zeštíhlení Služby cizinecké policie - převedení cca 480 pracovníků SCP pod MVČR a cca 1 500 k teritoriálním útvarům KŘP (odbory cizinecké policie). Tedy z původních cca 4 200 pracovníků SCP nyní cizineckou problematiku řeší zhruba 2 600 pracovníků zařazených na odborech cizinecké policie KŘP a Ředitelství služby cizinecké policie.

Jednou z nejpodstatnějších změn je skutečnost, že od 1. ledna 2011 přešla agenda udělování dlouhodobých pobytů a dlouhodobých víz občanům třetích zemí a přechodných pobytů pro občany Evropské unie a jejich rodinné příslušníky z Policie České republiky Služby cizinecké policie na MV ČR, odbor azylové a migrační politiky. Současně s touto změnou došlo ke změnám v působnosti orgánů, které jsou ve správním řízení o udělování uvedených druhů pobytů druhostupňovými odvolacími orgány. Tato působnost přešla z Ředitelství služby cizinecké policie na MV ČR, odbor správní. Cizinecká policie tedy nevykonává řízení s cizinci v oblasti udělování, prodlužování a rušení pobytů, a proto nedisponuje poznatky vztahujícími se k dané problematice.

Obrázek č. 1 – SCP před reorganizací

Zdroj: Intranet Policie ČR

Obrázek č. 2 – po reorganizaci OCP KŘP a ŘSCP

Zdroj: Intranet Policie ČR

1.11.3. Nová organizační struktura Policie ČR

1) Odbory cizinecké policie, zařazené ve struktuře Krajských ředitelství Policie ČR:

1. Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy
2. Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje
3. Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje
4. Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje
5. Krajské ředitelství policie kraje Vysočina
6. Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje
7. Krajské ředitelství policie Libereckého kraje
8. Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje
9. Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje

10. Krajské ředitelství policie Pardubického kraje
11. Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje
12. Krajské ředitelství policie Středočeského kraje
13. Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje
14. Krajské ředitelství policie Zlínského kraje⁴⁸

Odbor cizinecké policie je rozdělen na:

- 1) Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort**
- 2) Oddělení pobytových agend**
- 3) Oddělení dokladů a specializovaných činností**
- 4) Oddělení dokumentace**

Ad 1) Tento útvar plní úkoly zejména v oblasti kontrolování pobytového režimu cizinců na území ČR, eskortování cizinců, řeší úkoly při pátrání po osobách zdržující se nelegálně na území ČR, dále realizuje dle správního řádu správní vyhoštění cizinců.

Ad 2) Tento útvar realizuje úkoly v oblasti pozvání cizinců do ČR, povolování víz do 90 dnů a přechodných pobytů. Zde je důležité uvést, že při fázích transformace Služby cizinecké policie byla agenda trvalých a dlouhodobých pobytů převedena pod MV ČR, Odbor azylové a migrační politiky.

Ad 3) Tento útvar zabezpečuje úkoly v oblasti odhalování nepravých, padělaných či pozměněných dokladů, kterými se cizinci často prokazují. Rovněž se podílejí policisté zařazení na tomto útvaru na kontrole pobytu cizinců na území ČR. Rovněž se zabývá úkony se správním vyhoštěním cizinců.

⁴⁸ POLICIE ČR. *Organizační struktura Policie ČR* [online]. Praha: Policie ČR, 2010 [cit. 2012-05-16]. Dostupné z: Intranet Policie ČR

Ad 4) Tento útvar zajišťuje úkoly především v oblasti odhalování nelegální migrace, převaděčství (nedovolené překročení státní hranice), nelegálního zaměstnávání cizinců, trestné činnosti cizinců v souvislosti s tzv. účelovými sňatky nebo účelovým otcovstvím cizinců.⁴⁹

2) Ředitelství služby cizinecké policie

Jedná se o celorepublikový útvar Policie ČR, jehož působnost je na území celé republiky a je tedy řízen liniově. Zde je důležité uvést, že Ředitelství služby cizinecké policie jsou podřízeny útvarům, které jsou obsaženy v typovém plánu „Migrační vlna velkého rozsahu:

- 1) Zařízení pro zajištění cizinců Bělá Jezová**
- 2) Zařízení pro zajištění cizinců Poštorná**
- 3) Příjímací středisko cizinců Zastávka**

Kromě výše uvedených útvarů pod Ředitelství služby cizinecké policie náleží další organizační články:

- 4) Oddělení ochrany vnějších hranic**
- 5) Odbor doprovodu letadel**
- 6) ICP na mezinárodním letišti Praha Ruzyně**
- 7) ICP na mezinárodním letišti Karlovy Vary**
- 8) ICP na mezinárodním letišti Pardubice**
- 9) ICP na mezinárodním letišti Brno Tuřany**
- 10) ICP na mezinárodním letišti Mošnov**
- 11) Středisko služební přípravy**
- 12) Oddělení řízení šetření trestné činnosti a dokumentace⁵⁰**

⁴⁹ POLICIE ČR. *Organizační struktura Policie ČR* [online]. Praha: Policie ČR, 2010 [cit. 2012-05-16]. Dostupné z: Intranet Policie ČR

⁵⁰ POLICIE ČR. *Organizační struktura Policie ČR* [online]. Praha: Policie ČR, 2010 [cit. 2012-05-16]. Dostupné z: Intranet Policie ČR

2. Cíl práce a hypotézy

2.1. Cíl práce

Cílem této práce je návrh aktualizace typového plánu migrační vlny velkého rozsahu a zaměření na vypracování postupu pro orgány krizového řízení a Policii ČR, v případě zasažení ČR migrační vlnou cizinců velkého rozsahu, v návaznosti na zákon o krizovém řízení.

2.2. Hypotézy

Orgány krizového řízení a Policie ČR jsou připraveny úspěšně řešit migrační vlnu velkého rozsahu.

3. Metodika

Pro teoretickou část práce byl významný díl informací čerpán především ze Schengenské dohody a Schengenské prováděcí úmluvy, zákona o krizovém řízení, zákona o pobytu cizinců, azylového zákona, trestního zákona, odborné literatury, internetových zdrojů a oficiálních statistických dat ze zdrojů Policie ČR a Českého statistického úřadu. Poté jsem se věnoval legálnímu a poté nelegálnímu pobytu a nelegální migraci na území ČR, ale i na území celé EU. Na konci této části jsem uvedl základní důležité údaje převzaté z typového plánu pro krizovou situaci „Migrační vlna velkého rozsahu“, jehož změny jsem navrhl v empirické části této práce.

Pro zpracování empirické části práce jsem nejprve provedl řízený rozhovor s kpt. Mgr. Antonínem Lencem, zástupcem z Oddělení krizového řízení, Kanceláře ředitele Krajského ředitelství Jihočeského kraje, který byl zaměřen na zhodnocení, zda je téma této diplomové práce přínosné a aktuální a dále ke zhodnocení, zda a v jakém důsledku může dojít v současné době k migrační vlně velkého rozsahu. V důsledku tohoto rozhovoru mi byl poskytnut vyplněný MV ČR, který zpracoval mjr. Mgr. Bc. Josef Kovář z Oddělení krizového řízení Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje a plk. Mgr. Ivana Zelenáková, vedoucí Odboru cizinecké policie, Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje. Tento dotazník byl zaměřen na zhodnocení možných dopadů migrační vlny velkého rozsahu na společnost a kritickou infrastrukturu.

Dále jsem provedl rozbor statistických dat Českého statistického úřadu a Policie ČR, ze kterého jsem vyhodnotil aktuální situaci týkající se legálního i nelegálního pobytu cizinců v ČR. Dále jsem upozornil na řešení případné migrační vlny velkého rozsahu v souvislosti s reformou cizinecké policie a rizika, která tato reforma přinesla. Dále byla provedena kvalitativní obsahová analýza dokumentů získaných ze zdrojů Služby cizinecké policie.

Nakonec jsem zde navrhl změnu typového plánu pro krizovou situaci „Migrační vlna velkého rozsahu“, zejména přílohy č. 6 k tomuto typovému plánu (Příloha č. 1 této práce), která se týká sledování a zamezení vnitřní migrace cizinců. Tato obsahuje požadavky na lidské, finanční a materiálové zdroje Policie ČR podle původní organizační struktury bývalých Oblastních ředitelství služby cizinecké policie, proto je třeba tyto zdroje aktualizovat podle nové organizační struktury Policie ČR, konkrétně Odborů cizinecké policie, zařazených v současné době pod jednotlivá Krajská ředitelství Policie ČR. Uvedená data jsem získal osobním setkáním se zástupci odborů cizinecké policie z celé ČR na celostátní konferenci v roce 2011.

V diskusi jsem shrnul informace uvedené ve výsledcích práce s cílem navrhnout změny v typovém plánu pro krizovou situaci „Migrační vlna velkého rozsahu“ a zhodnocení současné hrozby migrační vlny velkého rozsahu.

Cílem této práce byl návrh postupů činností pro Policii ČR a orgány krizového řízení v případě migrační vlny velkého rozsahu, proto jsem na základě zjištěných výsledků uvedl návrh úpravy stávajících postupů dle aktuální situace. Dle zjištěných informací z praktické části práce a z provedeného řízeného rozhovoru s kpt. Mgr. Antonínem Lencem, jsem dospěl k závěru, že postupy orgánů krizového řízení by měly v typovém plánu pro krizovou situaci „Migrační vlna velkého rozsahu“ zůstat neměnné.

4. Výsledky

4.1. Řízený rozhovor

Dne 31. 7. 2012 jsem provedl řízený rozhovor s kpt. Mgr. Antonín Lencem z Oddělení krizového řízení, Kanceláře ředitele Krajského ředitelství Policie České republiky Jihočeského kraje.

Kpt. Mgr. Lence jsem seznámil s tématem diplomové práce a s otázkou problematiky týkající se krizové situace – „Migrační vlny velkého rozsahu“, na kterou je Odborem bezpečnostní politiky MV ČR zpracován typový plán. Kpt. Mgr. Lencovi jsem vysvětlil můj dosavadní postup při zpracování diplomové práce, zejména jsem kladl důraz na neaktuálnost typového plánu v oblasti sil a prostředků již neexistujících organizačních článků Služby cizinecké policie.

Kpt. Mgr. Antonín potvrdil, že poslední aktualizace tohoto plánu byla provedena v roce 2010. Hlavním gestorem typového plánu je Odbor bezpečnostní politiky MV ČR. Kpt. Mgr. Antonín přivítal můj návrh na aktualizaci typového plánu a uvedl, že mé úvahy jsou správné, protože problematikou související s nelegální migrací cizinců do ČR se v současné době nejvíce zabývají Odbory cizinecké policie na Krajských ředitelstvích PČR.

Dále p. kpt. Mgr. Antonín uvedl, že nedisponuje informacemi o tom, že by mělo v nejbližší době dojít k aktualizaci tohoto typového plánu a vnímá tuto diplomovou práci jako prospěšný návrh k novelizaci tohoto plánu.

Následně jsem položil kpt. Mgr. Antonínovi Lencovi následující otázky:

Otázka č. 1

Myslíte si, že může dojít k velké migrační vlně velkého rozsahu?

Odpověď: „Ano, může. Pro tento účel je typový plán zpracováván. V celosvětovém měřítku je nutné si uvědomit, že ve „východním světě“ neustále přibývá populace, lidé v těchto oblastech nebudou mít dostatek potravin, vody a pracovních příležitostí a budou je řešit migrací do Evropy.“

Otázka č. 2

Tento typový plán se soustřeďuje na oblast se slovenskými a polskými hranicemi. Dle mého názoru je ale nutné, aby se na odhalování nelegální migrace v souvislosti s migrační vlnou podílely všechny Odbory cizinecké policie v ČR, nejen na výše uvedených úsecích, souhlasíte?

Odpověď: „Určitě ano, souhlasím. ČR je ve vnitřní části Schengenského prostoru, nemáme pozemní hranice a přístup pro migranty může přijít odkudkoliv. V této souvislosti chci uvést, že jsme pro cizince spíše pořád tranzitní zemí a také bych uvedl, že migrační vlna z Rakouska či Německa pravděpodobně nepřijde, ty bych označil za státy cílové.“

Otázka č. 3

Úkoly z tohoto TP neplní pouze Policie ČR, ale také Ministerstvo zahraničních věcí, obrany, zdravotnictví atd. Myslím si, že k tak zásadním změnám, jaké proběhly u Policie ČR - Služby cizinecké policie, u jiných ministerstev nedošlo, a proto bych ponechal jejich úkoly v typovém plánu v takovém stavu, jaké jsou zde uvedeny, souhlasíte?

Odpověď: „Máte pravdu, další ministerstva mohou plnit úkoly dle platného typového plánu. Určitý problém bych ale viděl u ministerstva zdravotnictví, například s vymáháním poplatků za provedené ošetření, očkování, pobyt v nemocnici atd.

Otázka č. 4

Byl v poslední době zpracován nějaký postup nebo dokument, který by upřesňoval postup pro Odbory cizinecké policie v případě migrační vlny velkého rozsahu?

Odpověď: „V loňském roce jsme jako Oddělení krizového řízení zpracovávali společně s vedoucí Odboru cizinecké policie plk. Mgr. Zelenákovou dokument s otázkami, který nám byl postoupen z Ministerstva vnitra. Tento dotazník byl rozeslán na všechny Odbory cizinecké policie v ČR. Hlavním kritériem bylo zjistit, zda v daném teritoriu může dojít k migrační vlně velkého rozsahu. V podmínkách Jihočeského kraje bylo zjištěno, že by krizová situace migrační vlna velkého rozsahu měla spíše celorepublikový charakter, tedy, že by její řešení bylo rovněž řízeno z centrální úrovně a nikoliv z úrovně kraje.“

Vyplněný dotazník plk. Mgr. Zelenákovou, vedoucí Odboru cizinecké policie Krajského ředitelství Jihočeského kraje, a mjr. Mgr. Bc. Josef Kovářem, vedoucím Oddělení krizového řízení, Kanceláře ředitele Krajského ředitelství Jihočeského kraje, mi byl kpt. Mgr. Lencem poskytnut a je přílohou k diplomové práci č. 2.

4.2. Vyhodnocení možnosti vzniku migrační vlny velkého rozsahu

4.2.1. Vyhodnocení nelegální migrace a nelegálního pobytu cizinců na území ČR

Pro účely vyhodnocení, zda a v jakém rozsahu může dojít k migrační vlně, způsobené přílivem cizinců do ČR, jsem nejprve provedl výzkum pomocí statistických informací Českého statistického úřadu a Policie ČR.

Podle údajů Českého statistického úřadu žilo v Česku na konci roku 2010 legálně 424 tisíc cizinců. Počet nelegálně pobývajících cizinců by ale mohl dosahovat podobného počtu: až 400 tisíc. Vyplývá to z domněnek odborníků na migraci Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy. Odborníci pro stanovení hrubých odhadů zvolili různé metody. Dotazovali se také těch, kteří s migranty pracují. Studie pak odhadovaná čísla podpořily. "Migrace je daleko vyšší, než ukazují statistiky," podotkla Eva Janská z katedry sociální geografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy.⁵¹

⁵¹ Autoři ČTK. V Česku žije podle odhadů až 400 tisíc cizinců v ilegalitě. 16. 2. 2012

Tabulka č. 3 – Nelegální migrace na území ČR – TOP 10

Období	1.1. – 31.5.	Tj. %	1.2. – 31.5.	Tj. %	Změna oproti předchozímu období	
Rok	2011		2012		v [%]	absolutní číslo
Zjištěno osob	1 225	100,0	1 328	100,0	8,4	103
Z toho nejvíce státní příslušnost						
Ukrajina	414	33,8	445	33,5	7,5	31
Rusko	114	9,3	148	11,1	29,8	34
Vietnam	132	10,8	141	10,6	6,8	9
Slovensko	47	3,8	46	3,5	-2,1	-1
Čína	29	2,4	41	3,1	41,4	12
Mongolsko	47	3,8	40	3,0	-14,9	-7
Uzbekistán	28	2,3	34	2,6	21,4	6
Moldavsko	26	2,1	34	2,6	30,8	8
Arménie	34	2,8	33	2,5	-2,9	-1
Gruzie	17	1,4	30	2,3	76,5	13

Zdroj: Policie ČR⁵²

Z výše uvedeného statistického přehledu bylo v období 1. 1. – 31. 5. 2011 zjištěno 1225 cizinců, kteří nelegálně vstoupili na území ČR. Ve stejném období roku 2012 to bylo již 1328 cizinců. V současné době se jedná zejména o občany Ukrajiny, Ruska, Vietnamu, Slovenska, Číny, Mongolska a Uzbekistánu. Počet občanů, kteří nelegálně vstoupili na území ČR, z Ukrajiny, Ruska, Vietnamu, Číny a Uzbekistánu od roku 2011 vzrůstá, zatímco občanů Slovenska a Mongolska ubývá. Největší vzrůstající tendence nelegální migrace je znatelný u občanů Číny, kde došlo oproti období 1. 1. – 31. 5. 2011 ve stejném období roku 2012 k nárůstu o 41,4%.

⁵² VACKOVÁ, Michaela. *Statistická informace o nelegální migraci v České republice: 1.1. - 31. 5. 2012*. Praha: Policie ČR, Oddělení analýzy rizik, 15. 6. 2012, 10 s.

Oproti statistickým datům Českého statistického úřadu (Kapitola 1.8. Statistické ukazatele nelegální migrace cizinců v ČR) v letech 2000 – 2010, kdy nelegální migrace rapidně klesala, od roku 2011 podle statistiky Policie ČR opět narůstá.

Tabulka č. 4 – Nelegální pobyt v ČR – TOP 10

Období	1.1. – 31.5.	Tj. %	1.1. – 31.5.	Tj. %	Změna oproti předchozímu období	
Rok	2011		2012		v [%]	absolutní číslo
Celkem osob	1 188	100,0	1 306	100,0	9,9	118
Z toho nejvíce státní příslušnost						
Ukrajina	411	34,6	444	34,0	8,0	33
Rusko	114	9,6	148	11,3	29,8	34
Vietnam	132	11,1	141	10,8	6,8	9
Slovensko	47	4,0	46	3,5	-2,1	-1
Čína	29	2,4	41	3,1	41,4	12
Mongolsko	47	4,0	36	2,8	-23,4	-11
Uzbekistán	17	1,4	34	2,6	100,0	17
Moldavsko	25	2,1	34	2,6	36,0	9
Arménie	30	2,5	33	2,5	10,0	3
Gruzie	17	1,4	29	2,2	70,6	12

Zdroj: Policie ČR⁵³

Z výše uvedeného statistického přehledu bylo v období 1. 1. – 31. 5. 2011 zjištěno 1188 cizinců, kteří nelegálně pobývali na území ČR. Ve stejném období roku 2012 to bylo již 1306 cizinců. V současné době se jedná zejména o občany Ukrajiny, Ruska, Vietnamu, Slovenska, Číny, Mongolska a Uzbekistánu, Moldavska, Arménie a Gruzie.

⁵³ VACKOVÁ, Michaela. *Statistická informace o nelegální migraci v České republice: 1.1. - 31. 5. 2012.* Praha: Policie ČR, Oddělení analýzy rizik, 15. 6. 2012, 10 s.

Počet občanů, kteří nelegálně pobývají na území ČR, z Ukrajiny, Ruska, Vietnamu, Číny a Uzbekistánu, Moldavska, Arménie a Gruzie od roku 2011 vzrůstá, zatímco občanů Slovenska a Mongolska ubývá stejně jako u nelegálního vstupu na území ČR.

Největší nárůst nelegálního pobytu cizinců na území ČR je znatelný u občanů Uzbekistánu, kde došlo oproti období 1. 3. – 31. 5. 2011 ve stejném období roku 2012 k nárůstu o 100,0%. Uzbekistán je zřejmě klíčovou zemí střední Asie, zejména pro svou polohu v její centrální části a sousedství všech ostatních středoasijských zemí i pro své ekonomické a strategické možnosti. Domnívám se, že důvodem pro nelegální migraci a nelegální pobyt občanů Uzbekistánu je zejména přímé ohrožení projevy náboženského islamistického extremismu.

Tabulka č. 5 – Způsoby k napomáhání pobytu cizinců v ČR

Období	1.1. – 31.5.	Tj. %	1.1. – 31.5.	Tj. %	Změna oproti předchozímu období	
Rok	2011		2012		v [%]	absolutní číslo
Celkem osob	49	100,0	89	100,0	81,6	40
Z toho způsob napomáhání k nelegální migraci						
Fiktivní sňatek	38	77,6	27	30,3	-28,9	-11
Účelové otcovství	6	12,2	31	34,8	416,7	25
Organizování účelového pозvání			24	27,0		24
Umožnění nelegálního překročení státní hranice	4	8,2	3	3,4	-25,0	-1
Jiné umožnění nelegálního pobytu	1	2,0	4	4,5	300,0	3

Zdroj: Policie ČR⁵⁴

⁵⁴ VACKOVÁ, Michaela. *Statistická informace o nelegální migraci v České republice: 1.1. - 31. 5. 2012.* Praha: Policie ČR, Oddělení analýzy rizik, 15. 6. 2012, 10 s.

Z výše uvedeného statistického přehledu vyplývá, že v období 1. 1. – 31. 5. 2011 došlo k napomáhání k pobytu 49 cizincům uzavíráním fiktivních sňatků, přiznáváním účelového otcovství, organizováním účelového pozvání, umožnění nelegálního vstupu na území ČR nebo jiným umožněním nelegálního pobytu. Ve stejném období roku 2012 bylo napomoženo k pobytu na území ČR již 89 cizincům. Nejčastějším napomáháním k pobytu cizince na území ČR bylo v období 1. 1. – 31. 5. 2011 38 uzavírání fiktivních sňatků. V roce 2012 došlo k poklesu uzavírání fiktivních sňatků a jiného umožnění nelegálního vstupu na území ČR, ale naopak došlo k rapidnímu nárůstu přiznávání účelového otcovství o 416, 7 % oproti stejnému období v roce 2011.

Závěrem bych podotkl, že přílivy migrantů např. z Tuniska, asijských zemí, jako např. Afgánistán, Pákistán nebo Irák, severoafrických zemí, jako např. Maroko, Alžírsko a případně některých subsaharských zemí, by byly pravděpodobně pro ČR ohrožením v souvislosti s transitem těchto migrantů do jiných západních zemí, ale ČR by pravděpodobně pro většinu z těchto migrantů nebyla cílovou zemí.

4.2.2. Vyhodnocení situace v oblasti nelegální migrace v evropském měřítku

V roce 2011 byly zaznamenány významné změny v oblasti nelegální migrace.⁵⁵ Tlak nelegálních migrantů na vnější hranice EU se projevil zejména ve dvou hlavních oblastech, kde nejčastěji dochází k nelegálním přechodům hranic EU.

První oblastí byl nárůst migrace centrálním Středomořím v souvislosti politickým vývojem a nepokoji v regionu severní Afriky od začátku roku 2011, kdy se projevil masivní příliv migrantů zejména v Itálii.

⁵⁵ Frontex. Situace v oblasti nelegální migrace v evropském měřítku v 1. - 3. čtvrtletí 2011. [online]. 2011, č. 2011 [cit. 2012-08-05].

Druhou oblastí je východní Středomoří, kde byly evidovány nárůsty zadržených osob na turecko-řecké pozemní hranici. Migranti, kteří nelegálně vstupují do EU, jsou pak dále zjišťováni během jejich sekundárních pohybů při cestě do cílových zemí EU. S tímto fenoménem souvisí i dramatické nárůsty žádostí o mezinárodní ochranu v některých členských státech EU.

Od konce roku 2010 bylo umožněno občanům Albánie volně cestovat s biometrickými pasy do EU bez víz, což se projevilo snížením počtu těchto státních příslušníků v kategorii nelegálního překračování hranic do EU a rovněž v nelegálním pobytu, což odráží novou „legálnost“ jejich krátkodobého cestování do EU. Naproti tomu jejich počty narostly v kategorii odepření vstupu do Řecka a dalších členských států, dále byly zaznamenávány zvýšené pokusy o vstupy do EU s neregulárními cestovními doklady (zejména do Spojeného království).

Co se týká indikátoru nelegálního překračování vnějších hranic EU mimo hraniční přechody, bylo v období ledna až září 2011 v zemích EU/EHP na všech typech hranic odhaleno více jak 112 000 občanů třetích zemí, přičemž nejčastěji se jednalo o státní příslušníky Tuniska, Afghánistánu a Pákistánu. Oproti shodnému období roku 2010 došlo k nárůstu počtu zjištěných osob o 47 %, přičemž migrační tlak na hranice EU vzrostl ještě více, vezmeme-li v úvahu skutečnost, že došlo k rozsáhlému poklesu nelegální migrace občanů Albánie, která již tedy není ve statistikách zahrnuta.

V oblasti **centrálního Středomoří** (Itálie a Malta) se v prvním čtvrtletí 2011 začaly projevovat masivní přílivy nelegálních migrantů především z Tuniska do Itálie, zejména na italský ostrov Lampedusa. Bylo to rovněž poprvé, kdy jiný stát než Řecko (tedy Itálie) zaznamenal nejvyšší počty migrantů pro nelegální překročení hranic do EU.⁵⁶

⁵⁶ Frontex. Situace v oblasti nelegální migrace v evropském měřítku v 1. - 3. čtvrtletí 2011. [online]. 2011, č. 2011 [cit. 2012-08-05].

V dubnu 2011 došlo ke snížení těchto toků díky podepsání návratové dohody mezi Itálií a Tuniskem. Následně se tento region (zejména Lampedusa, Sicílie, Malta) dostal pod migrační tlak druhé vlny migrantů, tentokrát odplouvajících především z Libye (zejména osoby pocházející ze zemí subsaharské Afriky a Afrického rohu, kteří byli nuceně z Libye vyhnáni). Ve 3. čtvrtletí byly opět zaznamenány nárůsty migrantů odplouvajících z Tuniska, přičemž se nejčastěji jednalo o státní příslušníky Tuniska a států subsaharské Afriky (nejvíce Nigérie).

V regionu **východního Středomoří** (Řecko a Kypr) je nejvíce zatíženým úsek z pohledu nelegální migrace řecko-turecká pozemní hranice. V průběhu roku se zde projevovaly sezónní změny v závislosti na klimatických podmínkách. Situace byla zhruba porovnatelná s rokem 2010. Ve třetím čtvrtletí byly detekce na východostředomořské trase opět vyšší než v centrálním Středomoří, kde byly nejvyšší počty migrantů zaznamenány v 1. pololetí 2011. Tento hraniční úsek přitahuje migranty z širokého geografického prostoru – migranty z asijských (zejména Afghánistán, Pákistán, Irák), severoafrických (Maroko, Alžírsko) a subsaharských zemí, jakožto i ze zemí, které jsou velice vzdálené (Dominikánská republika). Téměř polovina zadržených migrantů na tomto úseku hranic pocházela z Afghánistánu, velký nárůst byl ve třetím čtvrtletí evidován u státních příslušníků Pákistánu.

Migranti, kteří překročí tuto část hranice, poté pokračují do dalších zemí EU buď nelegálně přes pozemní hranice zemí západního Balkánu (pěšky přes zelené hranice nebo v úkrytech dopravních prostředků), využívají neregulérních cestovních dokladů při letech z Řecka a z Řecka přeplouvají na lodích/trajektech do Itálie.⁵⁷

⁵⁷ Frontex. Situace v oblasti nelegální migrace v evropském měřítku v 1. - 3. čtvrtletí 2011. [online]. 2011, č. 2011 [cit. 2012-08-05].

Ve třetím čtvrtletí 2011 byl zaznamenán nárůst nelegálních migrantů přes **západní Středomoří** do Španělska (více než 3 500 osob, což představuje největší počty od poloviny roku 2008). Nejčastěji tuto trasu využívají migranti ze severní Afriky a zemí subsaharské Afriky.

Ve třech čtvrtletích roku 2011 bylo ve členských státech odhaleno celkem více než 257 000 osob ze třetích zemí z důvodu nelegálního pobytu (ve vnitrozemí či při výstupu přes vnější schengenskou hranici), což odpovídá zhruba úrovni jako ve shodném období minulého roku. Z hlediska vývoje počtu zadržených osob v této kategorii docházelo celkově každé čtvrtletí k nárůstům počtů, přičemž vývoj v jednotlivých státech byl různý.

Největší počty osob, u kterých je odhalen nelegální pobyt, jsou koncentrovány ve státech s více rozvinutými ekonomikami, a které hraničí se třetími zeměmi původu nebo přes které migranti tranzitují. **Nejvíce nelegálně pobývajících migrantů bylo odhaleno ve Španělsku (40 000 osob), Francii (31 000 osob) a Itálii (24 000 osob). Nejčastěji byli pro nelegální pobyt zadržení státní příslušníci Afghánistánu, Maroka a Tuniska.**

Počty odepření vstupu na vnějších hranicích EU vykazaly ve srovnání se shodným obdobím roku 2010 vzrůstající trend (+11 %). Celkově bylo v období ledna až září 2011 evidováno téměř **90 000 občanů třetích zemí, kterým byl na vnějších hranicích EU odepřen vstup. Nejvíce odepření vstupu se uskutečnilo na pozemních hranicích EU (51 %), dále následovala vzdušná (41 %) a mořská (8 %) hranice. Třetina z celkového počtu odepření vstupu připadlo na hranice Polska, Španělska a Spojeného království.**⁵⁸

⁵⁸ Frontex. Situace v oblasti nelegální migrace v evropském měřítku v 1. - 3. čtvrtletí 2011. [online]. 2011, č. 2011 [cit. 2012-08-05].

Nejčastějšími důvody odepření vstupu ve sledovaném období bylo neplatné vízum (24 %), chybějící potřebné náležitosti prokazující účel a splnění podmínek pobytu (21 %) nebo zjištění osoby, která je vedena v národním registru SIS (18 %). Osoby, kterým byl v hodnoceném období nejčastěji odepírán vstup, byly nejvíce občany Albánie (15 %), Ukrajiny (13 %) a Ruska (8 %).

V oblasti zneužívání neregulérních cestovních dokladů při pokusu o nelegální vstup do EU byl vykázán ve sledovaném období stabilní trend ve srovnání se stejným obdobím roku předchozího. V hodnoceném období bylo zjištěno více než 6 800 osob, které se pokusily zneužít padělaný, pozměněný či cizí cestovní doklad pro vstup do EU. Ve třech čtvrtinách případů došlo k odhalení těchto osob na vzdušných hranicích. Mezi TOP 3 státní příslušnosti, které při vstupu na území EU předložily neregulérní cestovní doklady, patřili občané Ukrajiny (10 %), Albánie (7 %) a Maroka (6 %). Co se týče státní příslušnosti neregulérních dokladů, byly nejčastěji zneužívány doklady italské (9 %), polské (7 %) a francouzské (6 %).

V kategorii žadatelů o mezinárodní ochranu bylo od ledna do září 2011 celkem evidováno ve státech EU/EHP více než 173 000 žadatelů o mezinárodní ochranu, což představuje oproti shodnému období roku 2010 nárůst o 19 %. Tento trend souvisí zejména s nárůstem migračního tlaku v centrálním a východním Středomoří. Ve třetím čtvrtletí bylo dokonce zaznamenáno nejvíce žadatelů o mezinárodní ochranu od doby začátku sběru těchto údajů (rok 2008), přičemž největší nárůsty počtů žádostí byly zaznamenány zejména v Itálii, Belgii a Rakousku.⁵⁹

⁵⁹ Frontex. Situace v oblasti nelegální migrace v evropském měřítku v 1. - 3. čtvrtletí 2011. [online]. 2011, č. 2011 [cit. 2012-08-05].

Nejvíce žádostí o mezinárodní ochranu bylo ve sledovaném období podáno v SRN (36 000 žadatelů), Itálii (23 000 žadatelů) a Švédsku (19 000 žadatelů). Co se týče státních příslušníků, kteří nejvíce žádali o poskytnutí mezinárodní ochrany, dominovali v této kategorii zejména občané Afghánistánu (21 000 osob), Iráku (11 000 osob) a Ruska (9 000 osob).

4.3. Rozbor reformy Služby cizinecké policie v návaznosti na možné řešení migrační vlny velkého rozsahu

ČR vstoupila společně s Maďarskem, Polskem a Slovenskem do Schengenského prostoru 27. 12. 2007. S tímto datem ukončily činnost všechny Referáty cizinecké a pohraniční policie na hraničních přechodech do Rakouska, Německa, Polska a Slovenska. Zároveň ve vnitrozemí ČR vznikají Inspektoráty cizinecké policie. Smluvní státy při vstupu do Schengenského prostoru odstranily překážky bránící plynulému provozu na hraničních přechodech (zátaras, závory). Na silnicích v blízkosti hraničních přechodů byly provedeny úpravy dopravního značení a byla zrušena omezení rychlosti související s hraniční kontrolou. Zrušení hraničních kontrol se týká všech občanů EU i občanů třetích zemí. Řidič projíždějící hranicí by ani v podstatě neměl poznat, že vjel do jiného státu. Dozví se to jen z modré informativní dopravní značky s 12 zlatými hvězdami s označením státu.

K 1. lednu 2011 došlo ke druhé, výrazné reformě Služby cizinecké Policie jako celorepublikového útvaru, a to v následující podobě:

- jsou zrušena Oblastní ředitelství Služby cizinecké policie;
- převod agend dlouhodobých pobytů cizinců a udělování víz nad 90 dnů ze Služby cizinecké policie pod MV ČR - Odbor azylové a migrační politiky,

- vznik nových Odborů cizinecké policie, které jsou zařazeny pod Krajská ředitelství Policie ČR, tzv. Vnější službu; v současné době je 14 krajů v ČR, Krajská ředitelství Policie ČR je kopírují,
- personální zeštíhlení Služby cizinecké policie - převedení cca 480 pracovníků SCP pod MVČR a cca 1 500 k teritoriálním útvarům KŘP (odborné cizinecké policie). Tedy z původních cca 4 200 pracovníků SCP nyní cizineckou problematiku řeší zhruba 2 600 pracovníků zařazených na odborech cizinecké policie KŘP a Ředitelství služby cizinecké policie.

4.4. Rizika spojená s reformou Služby cizinecké policie

Vzhledem ke skutečnosti, že počet příslušníků u Policie ČR Služby cizinecké policie byl v druhé fázi transformace radikálně snížen, lze očekávat, že absence tohoto kontrolního aparátu může znamenat v příštím časovém období zejména:

- 1) Zvýšení počtu případů podvodného jednání při řízení nebo udělování pobytu na území ČR.**
- 2) Nárůst počtu cizinců zdržujících se na území ČR neoprávněně.**
- 3) Pokles úrovně mezinárodní policejní spolupráce za účelem odhalování mezinárodně páchané trestné činnosti, zejména obchodování s lidmi a terorismu.**
- 4) Zvýšení trestné činnosti cizinců.**

Hlavním faktorem, který ovlivňuje rizika spojená s reformou SCP, je snižování počtu příslušníků Policie ČR u této služby. Neméně významným faktorem je snižování provozních výdajů u Policie ČR.

V rámci reorganizace byli policisté dříve zařazeni u SCP převeleni k jiným složkám Policie ČR, zejména k útvarům do Hlavního města Prahy a střeďočeského kraje. Zákon o služebním poměru příslušníků ozbrojených sborů říká, že policista může být v rámci reformy převelen na jiné služební místo, tedy, že o práci nepřijde.⁶⁰ Dalším negativním faktorem v této souvislosti lze ale poukázat na absenci tzv. místní i osobní znalosti, která je pro policistu jedním z nejdůležitějších kritérií pro důvěryhodnost občana a zejména také získávání poznatků o trestné činnosti v dané lokalitě.

V rámci reformy byly převedeny agendy cizinců s dlouhodobým pobytem v ČR ze SCP pod MV ČR – Odbor azylové a migrační politiky. Tento Odbor již spravuje od roku 2009 také agendu cizinců s trvalým pobytem v ČR. V současné době je v ČR registrováno celkem cca 40 tisíc žádostí o pobyt v ČR, jde o dlouhodobý nebo trvalý pobyt. Vyřízených žádostí je do současné doby necelých 10 procent. Vzniká zde tedy další riziko, že se na území ČR zvýší počet cizinců, kteří zde budou pobývat neoprávněně.

Do budoucnosti je ze strany EU uvažováno o rozšíření Schengenského prostoru. O vstup má zájem především Turecko, které je zdrojem levnější pracovní síly a také nového trhu pro evropské státy. Jeho vstup do EU a Schengenu ovšem pořád představuje bezpečnostní riziko, proto jsou občané Turecka stále vázáni vízovou povinností pro ČR.

⁶⁰ *Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů*, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů*. č. 361/2003, Částka 121/2003 Sb.

4.5. Návrh na změnu typového plánu „Migrační vlna velkého rozsahu“

Typový plán „Migrační vlna velkého rozsahu“ byl aktualizován v roce 2010, ve kterém byly konkretizovány postupy pro jednotlivé orgány krizového řízení, včetně Policie ČR. Vzhledem k tomu, že cílem této práce bylo také stanovení těchto postupů, bylo provedeno studium zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, ve znění předpisů vydaných po novele typového plánu „tzn. ve znění zákona č. 430/2000 ze dne 1. 1. 2011 a 375/2001 ze dne 1. 4. 2012. Na základě tohoto studia lze konstatovat, že **postupy orgánů krizového řízení, uvedené v typovém plánu „Migrační vlna velkého rozsahu“, nejsou změnami v zákoně o krizovém řízení dotčeny.**

Zrušením Oblastních ředitelství a jim podřízených útvarů, tedy Inspektorátů cizinecké Policie, Odborů specializovaných činností a Skupiny šetření trestné činnosti a dokumentace, znamená v současné době NEAKTUÁLNOST části typového plánu „Migrační vlna velkého rozsahu“ a je tedy třeba tento plán aktualizovat dle současné situace.⁶¹

Výše uvedená Oblastní ředitelství Služby cizinecké policie plní v typovém plánu „Migrační vlna velkého rozsahu“ různé úkoly, zejména:

- a) sledování a zamezení vnitřní migrace cizinců,**
- b) monitorování aktivit cizích státních příslušníků,**
- c) dočasné zavedení ochrany vnitřních hranic.⁶²**

⁶¹ Změny v oblasti vstupu a pobytu cizinců na území ČR od roku 2011. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2011 [cit. 2012-05-16].

⁶² Typový plán. *Krizová situace: Migrační vlna velkého rozsahu*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, Odbor bezpečnostní politiky. 2010.

Z mé strany byl proveden výzkum, na jehož základě jsem si dovolil navrhnout úpravy kompetencí útvarů Policie ČR, které by měly úkoly po Oblastních ředitelstvích Služby cizinecké policie převzít a plnit. Problematiku sledování a zamezení vnitřní migrace cizinců bych doporučil převzít OCP – Oddělení dokumentace ve spolupráci s OPA a MVČR OAMP. Rovněž monitorování aktivit cizích státních příslušníků bych doporučil oddělení dokumentace ve spolupráci s OPKPE a ODSČ, protože disponují větším personálním obsazením a technikou. Zde by určitě bylo vhodné vejít ve větší míře do kontaktu s PČR SKPV ÚOOZ, například pro získávání informací a poznatků k trestné činnosti cizinců. K bodu c), dočasné zavedení vnitřních hranic - bych navrhoval příslušníky OCP OPKPE a ODSČ, protože jsou vzhledem ke svému zařazení vyškoleni k cizinecké problematice, odhalování nelegálních cestovních dokladů atd.

Jak je uvedeno výše, **tento typový plán se soustřeďuje na slovenskou a polskou hranici.** Vzhledem k situaci, že ČR je vnitřní členskou zemí Schengenského prostoru a nemá vnější hranici (kromě mezinárodních letišť), si dovoluji vytvořit návrh, ve kterém by úkoly po bývalých orgánech Služby cizinecké policie měla převzít všechna Krajská ředitelství policie v České republice, zejména jejich Odbory cizinecké policie.

Vzhledem k otevřenosti ČR v rámci Evropy je nutná vzájemná spolupráce, a to nejen mezi složkami policie, ale i se státními úřady a institucemi, orgány obecních a městských policií za účelem zajištění veřejného pořádku. Proto navrhuji do typového plánu začlenit všechny Krajská ředitelství Policie ČR.

Vzhledem k dané problematice bych do plánu více začlenil **celorepublikový útvar PČR Služby kriminální policie a vyšetřování - Útvar pro odhalování organizovaného zločinu**, protože jedno z jeho oddělení se zaměřuje přímo na odhalování nelegální migrace cizinců.⁶³ Za účelem zajištění veřejného pořádku v České republice je nutno uvést, že každá informace či poznatek vedoucí k odhalení vzniku migrační vlny přispěje k přípravě orgánů krizového řízení v řešení této situace.

Dále bych k výsledkům této diplomové práce chtěl uvést, že jsem záměrně do aktualizace typového plánu neuváděl služební dopravní prostředky zařazené u Odborů cizinecké policie. V případě, že dojde k narušení zákonnosti ČR migrační vlnou velkého rozsahu, budou policisté zařazení na Odborech CP využívat jim přidělená služební vozidla. Rovněž je nutné uvést, že každé Krajské ředitelství PČR je samostatnou účetní jednotkou, to znamená, že samostatně hospodáří s přidělenými finančními prostředky. Z tohoto důvodu jsou finanční prostředky, služební vozidla, počítačová technika, síly a prostředky rozdělovány tak, aby byl zajištěn co nejefektivnější a zároveň hospodárný provoz každého Krajského ředitelství PČR.

Dále je nutné reagovat na konkrétní bezpečnostní rizika v dané působnosti Krajského ředitelství, tedy vyčlenit síly a prostředky především na tu trestnou či jinou zájmovou činnost, která může způsobit narušení veřejného pořádku, zvýšení nápadu trestné činnosti atd. Z tohoto důvodu je počet služebních vozidel u Odborů CP v každém kraji jiný. Toto měřítko platí i pro policisty a jejich materiálové zabezpečení. Výše uvedené informace platí i pro rozmístění a alokaci útvarů Odborů cizinecké policie.

⁶³ Zákon o policii, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů*. č. 273/2008, Částka 91/2008 Sb.

Dle mého názoru v tomto případě nelze brát v potaz šetření pohonných hmot u Policie ČR, protože podcenění situace, při které by cizinci narušili velkou mírou veřejný pořádek, by stálo v delším časovém horizontu daleko větší finanční prostředky, než při snaze migrační vlnu podchytit na jejím začátku.

V této souvislosti chci rovněž uvést, že při transformaci cizinecké policie bylo zabezpečeno, že speciální přístroje, určené např. k odhalování nelegálních cestovních dokladů či speciální vozidla s termovizí, byla převedena pod Odbory CP. Policisté je plně využívají v rámci výkonu služby a jsou nedílnou součástí výbavy příslušníků při službě. Proto v případě migrační vlny je nutno tyto prostředky využívat a zajistit jejich funkčnost a dostatečný počet.

Typový plán „migrační vlna velkého rozsahu“ se zaměřuje především na státní hranici s Polskem a Slovenskem, protože lze logicky vycházet ze situace, že migrační vlna přijde do ČR z východních zemí. Z tohoto důvodu plnilo úkoly Oblastní ředitelství Ostrava, Hradec Králové a Brno.

Ze strany Rakouska a Německa lze migrační vlnu takřka vyloučit, protože tyto státy mají pro cizince větší prioritu než ČR. Nelze ale ovšem vyloučit možnost, že cizinci v případě migrační vlny v těchto západních zemích nedostanou nějaký druh povolení, opravňující je k legálnímu pobytu (vízum, povolení k pobytu do 90 dnů atd.) a přicestují do ČR a zažádají zde například o azyl.

Na základě zjištěných skutečností, které se odlišují od původního znění typového plánu „Migrační vlna velkého rozsahu, bych navrhl následující změny:

4.5.1. Typový plán - Kapitola 3.1. Právní podmínky

V typovém plánu v bodu 3.1. Právní podmínky je nesprávně uveden údaj o čísle zákona o Policii ČR (283/1991 Sb.). Ač byl tento typový plán v roce 2010 aktualizován, nebyl zde uveden nový zákon o Policii ČR, který má číslo 273/2008.

4.5.2. Typový plán – Kapitola 5.4. Zásady monitorování stavu, přenos informací, vyrozumění o hrozbě vzniku KS a způsoby varování

V písmenu b) je uvedena formulace o toku informací z hraničních přechodů přes Službu cizinecké policie na MV ČR. Tato věta je v současné době pravdivá jen částečně a to z toho důvodu, že hraniční přechody má Česká republika nyní jen na mezinárodních letištích. **Tok informací je nutné provádět rovněž přes Odbory cizinecké policie a také Odbor azylové a migrační politiky, protože tyto útvary a oddělení přicházejí s cizinci nejvíce do styku.** Nelze rovněž vyloučit i další útvary PČR, například Odbor mezinárodních vztahů. Významným zdrojem informací pro PČR jsou rovněž zahraniční partneři a Centra policejní spolupráce, např. Mikulov – Drasenhofen, Hodonín – Holíč, Plzeň – Schwandorf, Náchod – Kudowa zdroj.

4.5.3. Typový plán - Kapitola 5.7. Typové postupy a opatření realizovaná při řešení KS

V této kapitole navrhuji rovněž **místo Služby cizinecké policie pověřit úkoly Krajská ředitelství policie ČR – Odbory cizinecké policie.**

4.5.4. Typový plán - Kapitola 6.3. Organizační údaje

Jako kontaktní osoba za původní Ředitelství služby cizinecké policie je zde uveden plk. Mgr. Vladislav Husák. Plk. Husák byl ustanoven do jiné funkce na Policejním prezídiu. **Od 1. 7. 2011 je ředitelem Služby cizinecké policie plk. Mgr. Milan Majer.**

Získané informace o Odborech cizinecké police bych doporučil předat všem dotčeným orgánům, které plní úkoly z tohoto typového plánu. Na základě těchto nových informací bude možno rychleji, efektivněji a úspěšněji zasáhnout proti migrační vlně velkého rozsahu.

4.5.5. Typový plán – Příloha č. 6 - 8

Příloha č. 6 – 8 (Příloha č. 1 k této práci) k typovému plánu řešení krizové situace „Migrační vlna velkého rozsahu“ se týká alokace lidských zdrojů Policie ČR na řešení vzniklé migrační vlny velkého rozsahu.

Pro vytvoření tohoto modelu jsem vytvořil návrh aktualizace této části dle zjištěných skutečností. Další důležitá informace, kterou je nutné uvést, je skutečnost, že bývalá Oblastní ředitelství Služby cizinecké policie v sobě zahrnovala útvary, které v současné době patří svým umístěním pod jiný kraj.

Například v Oblastní ředitelství SCP Brno byl útvar ICP Jihlava, který je dnes zařazen pod Krajským ředitelstvím Vysočina a nese název Odbor cizinecké policie. Stejně tomu tak je u útvaru ICP Uherské Hradiště, které nyní příslušně patří pod Krajské ředitelství Zlínského kraje a nese rovněž název Odbor cizinecké policie.

Neméně důležitá informace ze současného typového plánu uvádí lidské zdroje Služby cizinecké policie nad rámec výkonu služby. V současné době již nelze dohledat původní počty policistů zařazených na Inspektorátech CP, které byly zařazeny v tomto typovém plánu. Z tohoto důvodu uvádím v aktualizaci přílohy č. 6 mnou zjištěné celkové počty policistů zařazených u Odborů CP. Jedná se o reálná čísla – seznamy všech policistů.

V případě migrační vlny a nasazení policistů je třeba brát v potaz plány služeb, přestávky mezi službami, dovolené, studijní volna, nemoc atd. (samozřejmě vše v souladu se zákonem o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů). Stanovil jsem působnost útvarů, které nahradí bývalé útvary SCP a výše uvedené úkoly budou plnit policisté zařazení na těchto útvarech. Posílení výkonu služby v případě migrační vlny bude muset být řešeno operativně, osobně bych navrhoval vyčlenit síly a prostředky z Odboru pořádkové policie či výpomoc ze sousedních Krajských ředitelství Policie ČR.

V rámci celé ČR lze předpokládat, že po reformě Služby cizinecké policie je na tuto problematiku vyčleněno zhruba 2590 policistů zařazených na Odborech CP a Ředitelství služby cizinecké policie, oproti původním 4200 policistům zařazených u Služby cizinecké policie. Protože Policie ČR prochází reformou a početní stavy po policistech, kteří odešli ze služebního poměru, nejsou zpravidla doplňovány, mohou se počty uvedené na výše zmíněných Odborech CP Krajských ředitelství PČR lišit.

Tabulka č. 6 – Návrh aktualizace Přílohy č. 6 k typovému plánu „Migrační vlna velkého rozsahu“ – Sledování a zamezení vnitřní migrace cizinců - Brno

TEXT: Sledování a zamezení vnitřní migrace cizinců.

Zabezpečení sledování pohybu cizích státních příslušníků pobývajících na území ČR a zamezení jejich nekontrolované vnitřní migrace spočívající v povinném hlášení změny místa pobytu cizinců pobývajících na území ČR, kterou se rozumí opuštění místa pobytu cizince, k němuž je hlášen, opuštění místa do kterého byl organizovaně evakuován nebo místa, které o své vůli opustil z důvodu ohrožení svého života nebo zdraví, pokud tato změna pobytu bude delší než 3 dny.

Požadavky na lidské, finanční a materiálové zdroje

Lidské zdroje:

Původní útvar	Nový útvar	policisté	Původní útvar	Nový útvar	policisté
ICP Brno	KŘP JMk - OPKPE, ODSČ	28	ICP Vsetín	KŘP Zlín - OPKPE	41
ICP Břeclav	KŘP JMk – OPA Břeclav	37	ICP Vyškov	KŘP JMk – OPKPE	28
ICP Hodonín	KŘP JMk - OPKPE Hodonín	23	ICP Zlín	KŘP Zlín - OPKPE	41
ICP Jihlava	KŘP Vysočina - OPKPE	32	ICP Znojmo	KŘP JMk - OPA	20
ICP Uh. Hradiště	KŘP Zlín - OPKPE	41			
Policistů celkem:			181		

Slovenská hranice

Původní útvar	Nový útvar	policisté
ICP okres Břeclav	KŘP JMk – OPA Břeclav	37
ICP okres Hodonín	KŘP JMk - OPKPE	23
ICP okres Zlín, ICP Uherské Hradiště, ICP okres Vsetín	KŘP Zlín – OPKPE	41
Policistů celkem:		101

Zdroj: Vlastní návrh

Tabulka č. 7 – Návrh aktualizace Přílohy č. 6 k typovému plánu „Migrační vlna velkého rozsahu“ – Monitorování aktivit cizích státních příslušníků - Brno

TEXT: Monitorování aktivit státních příslušníků

Monitorování aktivit cizích státních příslušníků pobývajících na území České republiky s cílem zajistit a podchytit jejich případnou trestnou činnost, vazby na osoby podílející se na nelegální migraci a možné napojení na extremistické či teroristické organizace.

Požadavky na lidské, finanční a materiálové zdroje

Lidské zdroje:

Původní útvar	Nový útvar	policisté	Původní útvar	Nový útvar	policisté
ICP Brno	KŘP JMk - OPKPE, ODSČ	28	ICP Vsetín	KŘP Zlín - OPKPE	41
ICP Břeclav	KŘP JMk – OPA Břeclav	37	ICP Vyškov	KŘP JMk – OPKPE	28
ICP Hodonín	KŘP JMk - OPKPE Hodonín	23	ICP Zlín	KŘP Zlín - OPKPE	41
ICP Jihlava	KŘP Vysočina - OPKPE	32	ICP Znojmo	KŘP JMk - OPA	20
ICP Uh. Hradiště	KŘP Zlín - OPKPE	41			
Policistů celkem:			181		

Slovenská hranice

Původní útvar	Nový útvar	policisté
ICP okres Břeclav	KŘP JMk – OPA Břeclav	37
ICP okres Hodonín	KŘP JMk - OPKPE	23
ICP okres Zlín, ICP Uherské Hradiště, ICP okres Vsetín	KŘP Zlín – OPKPE	41
Policistů celkem:		101

Zdroj: Vlastní návrh

Tabulka č. 8 – Návrh aktualizace Přílohy č. 6 k typovému plánu „Migrační vlna velkého rozsahu“ – Dočasné znovuzavedení ochrany vnitřních hranic - Brno

TEXT: Dočasné znovuzavedení ochrany vnitřních hranic s cílem omezení provozu na vybraných hraničních přechodech Omezení provozu vybraných hraničních přechodů v případě zvýšeného tlaku migrujících cizinců na určité úseky státních hranic ČR.
--

Požadavky na lidské, finanční a materiálové zdroje

Lidské zdroje:

Slovenská hranice

Původní útvar	Nový útvar	policisté
ICP okres Břeclav	KŘP JMk – OPA Břeclav, popř. OPKPE	37
ICP okres Hodonín	KŘP JMk - OPKPE	23
ICP okres Zlín, ICP Uherské Hradiště, ICP okres Vsetín	KŘP Zlín – OPKPE	41
Policistů celkem:		101

Zdroj: Vlastní návrh

Tabulka č. 9 – Návrh aktualizace Přílohy č. 6 k typovému plánu „Migrační vlna velkého rozsahu“ – Dočasné znovuzavedení ochrany vnitřních hranic - Brno

TEXT: Dočasné znovuzavedení ochrany vnitřních hranic Zamezení vstupu na území ČR osobám, které nejsou občany ČR.

Požadavky na lidské, finanční a materiálové zdroje

Lidské zdroje: Slovenská hranice

Původní útvar	Nový útvar	policisté
ICP okres Břeclav	KŘP JMk – OPA Břeclav	37
ICP okres Hodonín	KŘP JMk - OPKPE	23
ICP okres Zlín, ICP Uherské Hradiště, ICP okres Vsetín	KŘP Zlín – OPKPE	41
Policistů celkem:		101

Ostatní útvary, posílení útvarů na Slovenské hranici

	Nový útvar	policisté	Původní útvar	Nový útvar	policisté
ICP Brno	KŘP JMk - OPKPE, ODSČ	28			
ICP Znojmo	KŘP JMk - OPA	20			
ICP Jihlava	KŘP Vysočina – Nemá STÁTNÍ HRANICE s SVK	0			
ICP Vyškov	KŘP JMk – OPKPE	28			
Policistů celkem:			48		

Zdroj: Vlastní návrh

Tabulka č. 10 – Návrh aktualizace Přílohy č. 6 k typovému plánu „Migrační vlna velkého rozsahu“ – Sledování a zamezení vnitřní migrace cizinců – Hradec Králové

TEXT: Sledování a zamezení vnitřní migrace cizinců. Zabezpečení sledování pohybu cizích státních příslušníků pobývajících na území ČR a zamezení jejich nekontrolované vnitřní migrace spočívající v povinném hlášení změny místa pobytu cizinců pobývajících na území ČR, kterou se rozumí opuštění místa pobytu cizince, k němuž je hlášen, opuštění místa do kterého byl organizovaně evakuován nebo místa, které o své vůli opustil z důvodu ohrožení svého života nebo zdraví, pokud tato změna pobytu bude delší než 3 dny.
--

Požadavky na lidské, finanční a materiálové zdroje

Lidské zdroje:

Původní útvar	Nový útvar	policisté
ICP Hradec Králové, ICP Kostelec nad Orlicí, ICP Náchod	KŘP KHK - OPKPE	42
ICP Pardubice, ICP Trutnov	KŘP Pardubice - OPKPE	39
OSČ Hradec Králové	KŘP KHK – OPKPE	42
Policistů celkem:		81

Polská hranice

Původní útvar	Nový útvar	policisté
ICP Semily	KŘP Liberec	45
ICP Trutnov, ICP Náchod, ICP Rychnov nad Kněžnou	KŘP KHK – OPKPE	42
ICP Ústí nad Orlicí	KŘP Pardubice - OPKPE	39
Policistů celkem:		126

Zdroj: Vlastní návrh

Tabulka č. 11 – Návrh aktualizace Přílohy č. 6 k typovému plánu „Migrační vlna velkého rozsahu“ – Monitorování aktivit cizích státních příslušníků – Hradec Králové

TEXT: Monitorování aktivit státních příslušníků Monitorování aktivit cizích státních příslušníků pobývajících na území České republiky s cílem zajistit a podchytit jejich případnou trestnou činnost, vazby na osoby podílející se na nelegální migraci a možné napojení na extremistické či teroristické organizace.		
Požadavky na lidské, finanční a materiálové zdroje		
Lidské zdroje:		
Původní útvar	Nový útvar	policisté
ICP Hradec Králové, ICP Kostelec nad Orlicí, ICP Náchod,	KŘP KHK - OPKPE	42
ICP Pardubice, ICP Trutnov	KŘP Pardubice - OPKPE	39
Policistů celkem:		81
Polská hranice		
Původní útvar	Nový útvar	policisté
ICP Semily	KŘP Liberec - OPKPE	45
ICP Trutnov, ICP Náchod, ICP Rychnov nad Kněžnou	KŘP KHK – OPKPE	42
ICP Ústí nad Orlicí	KŘP Pardubice - OPKPE	39
Policistů celkem:		126

Zdroj: Vlastní návrh

Tabulka č. 12 – Návrh aktualizace Přílohy č. 6 k typovému plánu „Migrační vlna velkého rozsahu“ – Dočasné znovuzavedení ochrany vnitřních hranic – Hradec Králové

TEXT: Dočasné znovuzavedení ochrany vnitřních hranic s cílem omezení provozu na vybraných hraničních přechodech Omezení provozu vybraných hraničních přechodů v případě zvýšeného tlaku migrujících cizinců na určité úseky státních hranic ČR.
--

Požadavky na lidské, finanční a materiálové zdroje

Lidské zdroje:

Polská hranice

Původní útvar	Nový útvar	policisté
ICP Semily	KŘP Liberec - OPKPE	45
ICP Trutnov, ICP Náchod, ICP Rychnov nad Kněžnou	KŘP KHK - OPKPE	42
ICP Ústí nad Orlicí	KŘP Pardubice - OPKPE	39
Policistů celkem:		126

Zdroj: Vlastní návrh

Tabulka č. 13 – Návrh aktualizace Přílohy č. 6 k typovému plánu „Migrační vlna velkého rozsahu“ – Dočasné znovuzavedení ochrany vnitřních hranic – Hradec Králové

TEXT: Dočasné znovuzavedení ochrany vnitřních hranic Zamezení vstupu na území ČR osobám, které nejsou občany ČR.

Požadavky na lidské, finanční a materiálové zdroje

Lidské zdroje: Polská hranice

Původní útvar	Nový útvar	policisté
ICP Semily	KŘP Liberec - OPKPE	45
ICP Trutnov, ICP Náchod, ICP Rychnov nad Kněžnou	KŘP KHK- OPKPE	42
ICP Ústí nad Orlicí	KŘP Pardubice - OPKPE	39
Policistů celkem:		126

Ostatní útvary, posílení útvarů na Polské hranici

Původní útvar	Nový útvar	policisté
	Možná výpomoc z KŘP Moravskoslezského kraje	
Policistů celkem:		

Zdroj: Vlastní návrh

Tabulka č. 14 – Návrh aktualizace Přílohy č. 6 k typovému plánu „Migrační vlna velkého rozsahu“ – Sledování a zamezení vnitřní migrace cizinců – Ostrava

TEXT: Sledování a zamezení vnitřní migrace cizinců.

Zabezpečení sledování pohybu cizích státních příslušníků pobývajících na území ČR a zamezení jejich nekontrolované vnitřní migrace spočívající v povinném hlášení změny místa pobytu cizinců pobývajících na území ČR, kterou se rozumí opuštění místa pobytu cizince, k němuž je hlášen, opuštění místa do kterého byl organizovaně evakuován nebo místa, které o své vůli opustil z důvodu ohrožení svého života nebo zdraví, pokud tato změna pobytu bude delší než 3 dny.

Požadavky na lidské, finanční a materiálové zdroje

Lidské zdroje: Slovenská hranice

Původní útvar	Nový útvar	policisté	
ICP Mosty u Jablunkova	KŘP MSk – OPKPE Mosty u Jablunkova	15	Útvar má SVK i Polskou STÁTNÍ HRANICE
Policistů celkem:			15

Lidské zdroje: Polská hranice

Původní útvar	Nový útvar	policisté	
ICP Mosty u Jablunkova	KŘP MSk – OPKPE Mosty u Jablunkova	15	Útvar má SVK i Polskou STÁTNÍ HRANICE
ICP Ostrava, ICP Opava	KŘP MSk – OPKPE Frýdek-Místek+ ODSČ	21+7	
ICP Chotěbuz	KŘP MSk – OPKPE Chotěbuz	16	
ICP Krnov	KŘP MSk – OPKPE Krnov	15	
ICP Žulová	KŘP Olomouc - OPKPE	34	
Policistů celkem:			108

Zdroj: Vlastní návrh

Tabulka č. 15 – Návrh aktualizace Přílohy č. 6 k typovému plánu „Migrační vlna velkého rozsahu“ – Monitorování aktivit cizích státních příslušníků - Ostrava

TEXT: Monitorování aktivit státních příslušníků
 Monitorování aktivit cizích státních příslušníků pobývajících na území České republiky s cílem zajistit a podchytit jejich případnou trestnou činnost, vazby na osoby podílející se na nelegální migraci a možné napojení na extremistické či teroristické organizace.

Požadavky na lidské, finanční a materiálové zdroje

Lidské zdroje: Slovenská hranice

Původní útvar	Nový útvar	policisté	Útvar má SVK i Polskou STÁTNÍ HRANICE
ICP Mosty u Jablunkova	KŘP MSk – OPKPE Mosty u Jablunkova	15	
Policistů celkem:			

Lidské zdroje: Polská hranice

Původní útvar	Nový útvar	policisté	Útvar má SVK i Polskou STÁTNÍ HRANICE
ICP Mosty u Jablunkova	KŘP MSk – OPKPE Mosty u Jablunkova	15	
ICP Ostrava, ICP Opava	KŘP MSk – OPKPE Frýdek-Místek + ODSČ	21+7	
ICP Chotěbuz	KŘP MSk – OPKPE Chotěbuz	16	
ICP Krnov	KŘP MSk – OPKPE Krnov	15	
ICP Žulová	KŘP Olomouc - OPKPE	34	
Policistů celkem:			

Lidské zdroje: Vnitrozemí

Původní útvar	Nový útvar	policisté	
ICP Přerov	KŘP Olomouc – OPKPE, OD	38	
OSČ, Skupina TČ a dokumentace	KŘP Ostrava -OD	8	
Policistů celkem:			46

Zdroj: Vlastní návrh

Tabulka č. 16 – Návrh aktualizace Přílohy č. 6 k typovému plánu „Migrační vlna velkého rozsahu“ – Dočasné znovuzavedení ochrany vnitřních hranic – Ostrava

TEXT: Dočasné znovuzavedení ochrany vnitřních hranic s cílem omezení provozu na vybraných hraničních přechodech

Omezení provozu vybraných hraničních přechodů v případě zvýšeného tlaku migrujících cizinců na určité úseky státních hranic ČR.

Požadavky na lidské, finanční a materiálové zdroje

Lidské zdroje: Slovenská hranice

Původní útvar	Nový útvar	policisté	
ICP Mosty u Jablunkova	KŘP MSk – OPKPE Mosty u Jablunkova	15	Útvar má SVK i Polskou STÁTNÍ HRANICE
Policistů celkem:			15

Lidské zdroje: Polská hranice

Původní útvar	Nový útvar	policisté	
ICP Mosty u Jablunkova	KŘP MSk – OPKPE Mosty u Jablunkova	15	Útvar má SVK i Polskou STÁTNÍ HRANICE
ICP Ostrava, ICP Opava	KŘP MSk – OPKPE Frýdek-Místek + ODSČ	21+7	
ICP Chotěbuz	KŘP MSk – OPKPE Chotěbuz	16	
ICP Krnov	KŘP MSk – OPKPE Krnov	15	
ICP Žulová	KŘP Olomouc - OPKPE	34	
Policistů celkem:			108

Lidské zdroje: Vnitrozemí

Původní útvar	Nový útvar	policisté	
ICP Přerov	KŘP Olomouc – OPKPE, OD	38	
OSČ, Skupina TČ a dokumentace	KŘP Ostrava - OD	8	
Policistů celkem:			46

Zdroj: Vlastní návrh

Tabulka č. 17 – Návrh aktualizace Přílohy č. 6 k typovému plánu „Migrační vlna velkého rozsahu“ – Dočasné znovuzavedení ochrany vnitřních hranic – Ostrava

TEXT: Dočasné znovuzavedení ochrany vnitřních hranic Zamezení vstupu na území ČR osobám, které nejsou občany ČR.

Požadavky na lidské, finanční a materiálové zdroje

Lidské zdroje: Slovenská hranice

Původní útvar	Nový útvar	policisté	Útvar má SVK i Polskou STÁTNÍ HRANICE
ICP Mosty u Jablunkova	KŘP MSk – OPKPE Mosty u Jablunkova	15	
Policistů celkem:			

Lidské zdroje: Polská hranice

Původní útvar	Nový útvar	policisté	Útvar má SVK i Polskou STÁTNÍ HRANICE
ICP Mosty u Jablunkova	KŘP MSk – OPKPE Mosty u Jablunkova	15	
ICP Ostrava, ICP Opava	KŘP MSk – OPKPE Frýdek-Místek + ODSČ	21+7	
ICP Chotěbuz	KŘP MSk – OPKPE Chotěbuz	16	
ICP Krnov	KŘP MSk – OPKPE Krnov	15	
ICP Žulová	KŘP Olomouc - OPKPE	34	
Policistů celkem:			108

Lidské zdroje: Vnitrozemí

Původní útvar	Nový útvar	policisté	
ICP Přerov	KŘP Olomouc – OPKPE, OD	38	
OSČ, Skupina TČ a dokumentace	KŘP Ostrava - OD	8	
Policistů celkem:			46

Zdroj: Vlastní návrh

5. Diskuse

5.1. Diskuse k výsledkům práce

Ze statistického rozboru, uvedeného v kapitole 4. 1., vyplývá, že nelegální migrace a nelegální pobyt cizinců v ČR narůstá.

Je pravděpodobné, že zásadním způsobem zesílí tlak na území ČR ze strany cizinců, kteří budou chtít legálně i nelegálně vstoupit na její území, setrvat v ní, nebo se pouze přesouvat přes území ČR do jiných západních zemí. Tak by migrační vlna velkého rozsahu zasáhla jak ČR, ale i další cílové nebo tranzitní státy, a mohlo by dojít k narušení hospodářské, sociální i bezpečnostní situace na území daného státu. To by sebou také přineslo nejen napětí obyvatelstva domovské země, ale také značné zatížení finančního rozpočtu těchto zemí. Jedním s rezortů, které by byla nejvíce zatíženy, je oblast zdravotnictví v případě nutnosti poskytnutí humanitární pomoci nebo neodkladné zdravotní péče cizincům. V neposlední řadě by mohlo také dojít ke značnému nárůstu trestné činnosti páchané cizinci a k aktivizaci extremistických hnutí.

Statistiky ukazují, že na území ČR nelegálně pobývají zejména občané Ukrajiny, Ruska, Vietnamu, Slovenska, Číny, Mongolska, Uzbekistánu, Moldavska, Arménie a Gruzie. Od roku 2000 do roku 2010 nelegální migrace a nelegální pobyt cizinců na území ČR klesaly, od roku 2011 je tendence opačná – v období 1. 1. 31. 5. 2011 na území ČR pobývalo 1188 cizinců, ve stejném období roku 2012 to bylo o 9,9 % více, tzn. již 1 306 cizinců. Největší současnou hrozbou by mohl být na základě statistických údajů příliv občanů Uzbekistánu, kde došlo v roce 2012 oproti roku 2011 ke 100 % nárůstu nelegálního pobytu těchto občanů na území ČR. Nelegální migrace se na území ČR dopouštějí nejvíce občané stejných států, jako nelegálního pobytu v ČR.

Hlavním vstupním bodem do EU pro migranty z Asie je řecko-turecká hranice v regionu Evros. Bylo zjištěno, že největší migrační tlaky (operace Poseidon Land) na řecko-tureckých hranicích jsou vykazovány zejména v letních měsících. Nižší počty migrantů během zimního období jsou zapříčiněny částečně drsnými klimatickými podmínkami, vysoká hladina vody v řece Evros a záplavy v okolních oblastech. Na této hranici je také odhalován značný počet podezřelých osob z převaděčství (v roce 2011 to bylo odhalení 180 převaděčů).

V lednu 2012 překračovali tuto hranici nelegálně zejména občané Afgánistánu, Pákistánu, Bangladéše, a poté také migranti ze severní Afriky, zejména občané Alžíru a Maroka.

Z těchto údajů vyplývá, že občané Afgánistánu, Pákistánu, Bangladéše, Alžíru, Maroka a dalších zemí na území ČR pobývají v mizivém počtu, ale území ČR používají jako tranzitní zemi k přesunu do cílových západních zemí.

Nelegální i legální migrace je, jak již bylo řečeno, důsledkem prudkého zhoršení sociální, ekonomické, politické a celkové životní situace v zemích původu cizinců. Konkrétními příčinami mohou být válečné konflikty, špatné životní podmínky nebo ekonomická situace v zemi, porušování lidských práv, nábožensky motivované konflikty, popřípadě velké živelní pohromy.

V důsledku migrační vlny velkého rozsahu může dojít k nutnosti řešení nastalé mimořádné události na celém území ČR, týkající se následujících oblastí:

1. zvýšený vznik rizika přenosu infekčních nemocí (i netypických pro ČR);
2. zhoršení zdravotního stavu ze stresu a změny životního stylu v jiném prostředí;
3. potřeba zvýšení preventivního dohledu v místech ubytování migrantů;
4. potřeba poskytování humanitární pomoci;
5. páchaní majetkové trestné činnosti, ale i loupeže za účelem opatření prostředků k živobytí, příp. vandalismus;
6. možnost krádeží hospodářských zvířat, polních kultur;
7. vznik táborů migrujících cizinců ve volné přírodě – riziko vzniku černých skládek a ohrožení životního prostředí;
8. zvýšená spotřeba základních potravin;
9. možné omezení zdravotnických kapacit;
10. přetížení stávající kapacity v důsledku enormního nárůstu počtu obyvatelstva, zejména v příhraničí;
11. nutnost zajištění přísunu pitné i užitkové vody do míst dočasného pobytu migrantů;
12. nedostatečná kapacita stávajících kanalizačních sítí a svozu komunálního odpadu v místech táborů;
13. riziko samovolného pohybu migrantů po silničních komunikacích
14. zvýšené riziko přeplnění kapacity při dopravě migrantů osobními vozidly (zvýšená spotřeba PHM), vozidly hromadné dopravy, nebo železniční dopravy.

Jednotlivé odpovědnosti za řešení dílčích problémů v důsledku mimořádné události „Migrační vlna velkého rozsahu“ jsou stanoveny typovým plánem.

Závěrem zjištěných skutečností je, že migrační vlna velkého rozsahu je pro ČR aktuální hrozbou a záleží na připravenosti orgánů krizového řízení k řešení nastalé krizové situace v důsledku této velké migrační vlny. K tomuto účelu slouží právě typový plán pro krizovou situaci „Migrační vlna velkého rozsahu“, kde jsou stanoveny základní informace o tomto typu krizové situace, povinnosti a odpovědnosti orgánů krizového řízení a dalších orgánů veřejné správy. Z toho důvodu je nezbytné, aby byl typový plán aktuální a použitelný pro případný vznik krizové situace.

Významnou roli při řešení krizové situace „Migrační vlna velkého rozsahu“ hraje Policie ČR, jehož organizační články z celé ČR plní povinnosti dle typového plánu. Při použití typového plánu, který nebyl doposud aktualizován v kontextu s reformou a reorganizací Policie ČR, by mohlo dojít k významným prodlevám při zjišťování konkrétních územních odpovědností jednotlivých útvarů Policie ČR. Dle mého návrhu odpovědností jednotlivých útvarů Policie ČR po reorganizaci si myslím, že by byl typový plán plně funkční.

5.2. Diskuse stanovených hypotéz

Hypotéza: „Orgány krizového řízení a Policie ČR jsou připraveny úspěšně řešit migrační vlnu velkého rozsahu.“

Na základě provedeného rozboru změn zákonů, zabývajících se cizineckou problematikou v ČR a návrhu aktualizace typového plánu týkajícího se v první řadě změny organizačního uspořádání v Policii ČR, bych si dovolil zkonstatovat, že orgány krizového řízení a Policie ČR, dle nového návrhu typového plánu pro KS „Migrační vlna velkého rozsahu“, jsou připraveny úspěšně řešit případně vzniklou migrační vlnu velkého rozsahu. Dále bylo zjištěno, že v typovém plánu došlo ke změnám pouze u Policie ČR, u ostatních orgánů, které plní úkoly v tomto typovém plánu, ke změnám v organizační struktuře nedošlo.

HYPOTÉZA BYLA POTVRZENA.

6. Závěr

V rámci reformy Policie ČR dochází stále k odchodu zkušených policistů, není obnoven nábor nových příslušníků a v mnoha případech na služebnách Policie ČR nestačí policisté kapacitně pokrývat nápad trestné činnosti, proto je zapotřebí personální oblast u Policie ČR stabilizovat. Rovněž v rámci spolupráce Policie ČR a OAMP MV ČR je zapotřebí tuto spolupráci zefektivnit a zintenzivnit. Policisté zařazení u Odborů cizinecké policie mají kvalitní znalosti s cizineckou problematikou, které lze pozitivně využít například při povolování pobytu cizincům na území ČR. Ti, kteří byli ze Služby cizinecké policie převeleni pod Krajská ředitelství – Odbory cizinecké policie, mohou efektivně využít svou osobní a místní znalost, například za účelem úspěšného odhalování cizinců zdržujících se na území ČR nelegálně.

Pro evidenci vízových cizinců vstupujících na území ČR sloužily dříve tzv. hraniční průvodky, které prokazovaly vstup cizince na území ČR. Cizinec odevzdal první část průvodky na hraničním přechodu a při opuštění ČR odevzdal cizinec druhou, oddělitelnou část hraniční průvodky a bylo řádně zadokumentováno, jaký časový úsek cizinec strávil v ČR a zda řádně a v dané lhůtě vycestoval. Vstupem ČR do Schengenu tato evidence zanikla, hraniční průvodky se evidují pouze na mezinárodních letištích v ČR (např. Praha – Ruzyně), které jsou vnější hranicí ČR a jsou určeny pro osoby s vízovou povinností. V rámci zvýšené kontroly nad vnitřním pořádkem a bezpečností v ČR bych rovněž navrhoval znovuzavedení hraničních průvodek pro cizince s vízovou povinností pro ČR, kteří vstupují do Schengenu jakýmkoliv členským státem Schengenského prostoru.

Cílem této práce byl návrh aktualizace typového plánu migrační vlny velkého rozsahu a zaměření postupů orgánů krizového řízení a Policie ČR v případě zasažení migrační vlnou velkého rozsahu.

Ve výsledku práce jsem provedl vyhodnocení možnosti vzniku migrační vlny velkého rozsahu a rozbor změn v organizační struktuře Policie ČR, spolu s návrhem aktualizace části typového plánu, který se týká sledování a zamezení migrace, monitorování aktivit cizinců a dočasného zavedení ochrany hranic. Vzhledem k tomu, že výše uvedený typový plán byl v roce 2010 aktualizován, bylo potvrzeno, že postupy orgánů krizového řízení kromě postupů Policie ČR, jsou v současné době při vzniku krizové situace „migrační vlna velkého rozsahu“ aktuální a použitelné.

V diskusi k mé diplomové práci jsem navrhl nahrazení původních útvarů Služby cizinecké policie nově zřízenými Odbory cizinecké policie tak, aby mohly být postupy v typovém plánu zachovány a aby jednotlivé odpovědnosti za výše jmenované úkoly při výskytu migrační vlny velkého rozsahu byly jasné stanoveny.

Otázka postupů, týkajících se Policie ČR, spočívá zejména v jednotlivých odpovědnostech a kompetencích dle nové organizační struktury Policie ČR, která vstoupila v platnost v roce 2011. Policie ČR hraje v případě možného vzniku krizové situace „migrační vlna velkého rozsahu“ nezastupitelnou roli, a to zejména z hlediska nasazení velkého počtu sil a prostředků Policie ČR – Odborů cizinecké policie KŘP a Ředitelství služby cizinecké policie.

Postupy pro orgány krizového řízení zůstávají neměnné, návrh změny postupů pro Policii ČR spolu s návrhem aktualizace typového plánu jsou uvedeny ve výsledcích této práce. Cíl práce byl tedy tímto naplněn.

7. Klíčová slova

Cizinec

Krizová situace

Migrace

Policie ČR

Schengen

8. Seznam použitých zdrojů:

Knižní publikace:

- 1) DRBOHLAV, Dušan: *Nelegální ekonomické aktivity migrantů*. Praha: Karolinum, 2008. 310 s. ISBN 978-80-246-1552-3.
- 2) GEDDES, A. *The Politics of Migration and Immigration in Europe*. London, Great Britain: Sage Publications, 2005. ISBN 2005.
- 3) HŘEBÍKOVÁ, I. Kuržeja. *Správní řízení na úseku pobytu cizinců*. Praha: Policejní akademie ČR, 2006. ISBN 80-7251-227-7.
- 4) *Výroční zpráva 2010*. Praha: Bezpečnostní informační služba ČR, 7. 9. 2011.
- 5) *World migration report*. France: International Organization for Migration (IOM), 2010. ISBN 978-92-9068-590-6.

Legislativní dokumenty:

- 6) *Bezpečnostní strategie ČR*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2011. ISBN 978-80-7441-005-5.
- 7) *Schengenská prováděcí úmluva*. Schengen: vlády zúčastněných států, 14. 6. 1985.
- 8) *Dublinká konvence*. Dánsko, Dublin: Evropské společenství, 15. 6. 1990.
- 9) Usnesení Vlády České republiky o Akčním plánu boje s nelegální migrací. In: *Dokumenty vlády*. Praha: Vláda České republiky, 4. 2. 2004, č. 108.
- 10) Zákon o krizovém řízení. In: *Sbírka zákonů ČR*. 240/2000.
- 11) Úplné znění zákona č. 240/2000, o krizovém řízení a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů*. Praha, 2011, č. 118, 44.
- 12) Zákon o policii, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů*. č. 273/2008, Částka 91/2008 Sb.
- 13) Zákon o pobytu cizinců na území ČR, In: *Sbírka zákonů*. Praha, 1999, č. 326, Částka 106.

- 14) Zákon o azylu a o změně zákona o Policii ČR. In: *Sbírka zákonů*. Praha, 1999, č. 325, Částka 106.
- 15) *Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů*, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů*. č. 361/2003, Částka 121/2003 Sb.
- 16) Typový plán. *Krizová situace: Migrační vlna velkého rozsahu*. Praha: MV ČR, Odbor bezpečnostní politiky. 2010.

Ostatní zdroje:

- 17) Český statistický úřad. *Nelegální migrace cizinců v letech 2000 - 2010* [online]. Praha, 2012 [cit. 2012-05-02]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/kapitola/ciz_nelegalni_migrace
- 18) MACHOTKOVÁ, Šárka. Co je Schengen. *Euroskop* [online]. Praha: MV ČR, 2012 [cit. 2012-05-02]. Dostupné z: <http://www.euroskop.cz/300/sekce/co-je-Schengen/>
- 19) MV ČR. *Terminologický slovník: Azyl a migrace* [online]. 2008 [cit. 2012-05-03]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/azyl/slovník.html>
- 20) MV ČR České republiky. *Migrace* [online]. Praha, 2010 [cit. 2012-08-06]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/migrace-novy-clanek-890951.aspx?q=Y2hudW09NQ%3d%3d>
- 21) Nelegální migrace cizinců. In *Český statistický úřad*. Praha: Český statistický úřad, 2008 [cit. 2010-03-31]. Dostupné z WWW: http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/kapitola/ciz_nelegalni_migrace.
- 22) Evropský parlament přijal směrnici o navracení nelegálních přistěhovalců. *Portál veřejné správy*. 2008.
- 23) Situace na řecko-turecké pozemní hranici v lednu 2012: Společná operace Poseidon Land. *Intranet Policie ČR*. 2012.
- 24) Výroční zpráva o mezinárodní ochraně za rok 2009. In *Azyl, migrace a integrace*. Praha: MV ČR, 2009 [cit. 2010-03-30]. Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/azyl-migrace-a-integrace.aspx>.

- 25) *Nelegální pobyt cizinců v ČR: Problémy a jejich řešení*. Praha: Grafokon, duben 2008.
- 26) Azylová a přistěhovalecká politika EU. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-05-16]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Azylov%C3%A1_a_p%C5%99ist%C4%Bhvaleck%C3%A1_politika_EU
- 27) ŠKOLKA, Michael. *Problematika pobytu, nelegální migrace a trestné činnosti cizinců po vstupu ČR do Schengenského prostoru na území Jihočeského kraje*. České Budějovice, 2010. Bakalářská práce. Zdravotně sociální fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Vedoucí práce Mgr. František Kumst.
- 28) ZÁDKA, Zdeněk. *Problematika provádění pobytové kontroly cizinců na území ČR*. Praha, 2009. Bakalářská práce. Policejní akademie ČR.
- 29) POLICIE ČR. *Rozkaz policejního prezidenta k reorganizaci Služby cizinecké policie* [online]. Praha: Policie ČR, 2010 [cit. 2012-05-16]. Dostupné z: Intranet Policie ČR
- 30) POLICIE ČR. *Organizační struktura Policie ČR* [online]. Praha: Policie ČR, 2010 [cit. 2012-05-16]. Dostupné z: Intranet Policie ČR
- 31) *Správa uprchlických zařízení MV ČR* [online]. 2012 [cit. 2012-05-16]. Dostupné z: <http://www.suz.cz/pages/6.html>
- 32) Změny v oblasti vstupu a pobytu cizinců na území ČR od roku 2011. *MV ČR České republiky* [online]. 2011 [cit. 2012-05-16]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/zmeny-v-oblasti-vstupu-a-pobytu-cizincu-na-uzemi-cr-od-roku-2011.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>
- 33) *Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území ČR v roce 2011*. Praha: MV ČR, 2012.
- 34) VACKOVÁ, Michaela. *Statistická informace o nelegální migraci v České republice: 1.1. - 31. 5. 2012*. Praha: Policie ČR, Oddělení analýzy rizik, 15. 6. 2012, 10 s.

- 35) Autoři ČTK. V Česku žije podle odhadů až 400 tisíc cizinců v ilegalitě. 16. 2. 2012, č. 1. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/v-cesku-zije-podle-odhadu-az-400-tisic-cizincu-v-ilegalite-pj0-/domaci.aspx?c=A120216_182117_domaci_brd
- 36) Frontex. Situace v oblasti nelegální migrace v evropském měřítku v 1. - 3. čtvrtletí 2011. [online]. 2011, č. 2011 [cit. 2012-08-05]. Dostupné z: Intranet Policie ČR
- 37) *Zpráva o migraci za rok 2010*. Praha: Ministerstvo vnitra České republiky, 2011.

9. Přílohy

- 1) **Příloha č. 1** - Příloha č. 6 – 8 typového plánu „Migrační vlna velkého rozsahu“
- 2) **Příloha č. 2** – Dotazník „Migrační vlna velkého rozsahu“

Příloha č. 1

Příloha 6

TEXT: Sledování a zamezení vnitřní migrace cizinců.				
				Zabezpečení sledování pohybu cizích státních příslušníků pobyvajících na území ČR a zamezení jejich nekontrolované vnitřní migrace spočívající v povinném hlášení změny místa pobytu cizinců pobyvajících na území ČR, kterou se rozumí opuštění místa pobytu cizince, k němuž je hlášen, opuštění místa do kterého byl organizovaně evakuován nebo místa, které o své vůli opustil z důvodu ohrožení svého života nebo zdraví, pokud tato změna pobytu bude delší než 3 dny.

Požadavky na lidské, finanční a materiálové zdroje - ObŘ SCP Bmo

Lidské a materiální zdroje:

- ICP v okresních městech a ICP Brno město

ICP	policisté	vozidla	ICP	policisté	vozidla			
Bmo	14	7	Vsetín	4	2			
Břeclav	4	2	Vyškov	4	2			
Hodonín	4	2	Zlín	4	2			
Jihlava	4	2	Znojmo	6	3			
Uh. Hradiště	4	2						
Policistů celkem:		48			Sl. dopravních prostř. celkem:	24		
Další prostředky:		Notebook, PSION v počtu:		22				

Odbor specializovaných činností

OSČ	policisté	vozidla						
Bmo	6	3						
Policistů celkem		6			Sl. dopravních prostř. celkem:	3		
Další prostředky:		Notebook, PSION v počtu:		3				

- ICP

ICP Slovenská hranice	útvary	policisté	vozidla					
okres Břeclav	1	8	3					
okres Hodonín	1	8	3					
okres Uherské Hradiště	1	8	3					
okres Zlín	1	8	3					
Okres Vsetín	1	8	3					
Policistů celkem:		40			Sl. dopravních prostř. celkem:	15		

TEXT: Dočasné znovuzavedení ochrany vnitřních hranic s cílem omezení provozu na vybraných hraničních přechodech.				Omezení provozu vybraných hraničních přechodů v případě zvýšeného tlaku migrujících cizinců na určité úseky státních hranic České republiky.			

Požadavky na lidské, finanční a materiálové zdroje - ObŘ SCP Brno

Lidské a materiální zdroje:

- ICP

ICP Slovenská hranice	útvary	policisté	vozidla	
okres Břeclav	1	8	3	
okres Hodonín	1	8	3	
okres Uherské Hradiště	1	8	3	
okres Zlín	1	8	3	
Okres Vsetín	1	8	3	
Policistů celkem:	40	Sl. dopravních prostřed. celkem:		15

Potřeba finančních prostředků:

- 1) Navýšení prostředků na příplatky za práci přesčas, pakliže dojde k naplnění limitu 150 hodin
- 2) Uhradu přesčasových hodin v závislosti na délce trvání akce.
- 3) Navýšení prostředků na zvýšené čerpání PHM.

SOUHRN

K naplnění cíle je nutné nasadit nad rámec běžného výkonu služby u ObŘ SCP Brno:

Policistů	40	Další prostředky:	Notebook	15
vozidel	15		Psion	15

Příloha 7

TEXT: Sledování a zamezení vnitřní migrace cizinců.

Zabezpečení sledování pohybu cizích státních příslušníků pobývajících na území ČR a zamezení jejich nekontrolované vnitřní migrace spočívající v povinném hlášení změny místa pobytu cizinců pobývajících na území ČR, kterou se rozumí opuštění místa pobytu cizince, k němuž je hlášen, opuštění místa do kterého byl organizovaně evakuován nebo místa, které o své vůli opustil z důvodu ohrožení svého života nebo zdraví, pokud tato změna pobytu bude delší než 3 dny.

Požadavky na lidské, finanční a materiálové zdroje - ObŘ SCP Hradec Králové

Lidské a materiální zdroje:

- ICP v okresních městech

ICP	policisté	vozidla	ICP	policisté	vozidla		
Hradec Králové	4	2	Ústí nad Orlicí	4	2		
Kostelec n. Orł.	4	2					
Náchod	6	3					
Pardubice	4	2					
Trutnov	4	2					
Policistů celkem:	26					Sl. dopravních prostř. celkem:	13
Další prostředky:	PSION v počtu:					13	
ICP Kostelec nad Orlicí	není v okresním městě RK						

Odbor specializovaných činností

OSČ	policisté	vozidla		
Hradec Králové	6	3		
Policistů celkem	6		Sl. dopravních prostř. celkem:	3
Další prostředky:	PSION v počtu:		3	

- ICP

ICP Polská hranice	útvary	policisté	vozidla	
okres Semily	0	0	0	
okres Trutnov	1	6	3	
okres Náchod	1	6	3	
okres Rychnov nad Kněžnou	1	6	3	
okres Ústí nad Orlicí	1	6	3	
Policistů celkem:	24		Sl. dopravních prostř. celkem:	12

TEXT: Monitorování aktivit cizích státních příslušníků								
			Monitorování aktivit cizích státních příslušníků pobývajících na území České republiky s cílem zajistit a podchytit jejich případnou trestnou činnost, vazby na osoby podílející se na nelegální migraci a možné napojení na extremistické či teroristické organizace.					
Požadavky na lidské, finanční a materiálové zdroje - ObŘ SCP Hradec Králové								
Lidské a materiální zdroje:								
- ICP v okresních městech								
ICP	policisté	vozidla	ICP	policisté	vozidla			
Hradec Králové	4	2	Ústí nad Orlicí	4	2			
Kostelec n. Orl.	4	2						
Náchod	6	3						
Pardubice	4	2						
Trutnov	4	2						
Policistů celkem:		26			Sl. dopravních prostř. celkem:		13	
Další prostředky:		PSION v počtu:				13		
ICP Kostelec nad Orlicí		není v okresním městě RK						

- ICP								
ICP Polská hranice			útvary	policisté	vozidla			
okres Semily			0	0	0			
okres Trutnov			1	6	3			
okres Náchod			1	6	3			
okres Rychnov nad Kněžnou			1	6	3			
okres Ústí nad Orlicí			1	6	3			
Policistů celkem:			24	Sl. dopravních prostředků celkem:		12		

Počet policistů potřebný k zajištění výkonu služby nad rámec běžného výkonu služby

TEXT: Dočasné znovuzavedení ochrany vnitřních hranic s cílem omezení provozu na vybraných hraničních přechodech							
				Omezení provozu vybraných hraničních přechodů v případě zvýšeného tlaku migrujících cizinců na určité úseky státních hranic České republiky.			

Požadavky na lidské, finanční a materiálové zdroje - ObŘ SCP Hradec Králové

Lidské a materiální zdroje:

- ICP

ICP Polská hranice	útvary	policisté	vozidla		
okres Semily	0	0	0		
okres Trutnov	1	6	3		
okres Náchod	1	6	3		
okres Rychnov nad Kněžnou	1	6	3		
okres Ústí nad Orlicí	1	6	3		
Policistů celkem:	24	Sl. dopravních prostř. celkem:		12	

Potřeba finančních prostředků:

- 1) Navýšení prostředků na příplatky za práci přesčas, pakliže dojde k naplnění limitu 150 hodin
- 2) Uhrazení přesčasových hodin v závislosti na délce trvání akce.
- 3) Navýšení prostředků na zvýšené čerpání PHM.

SOUHRN

K naplnění cíle je nutné nasadit nad rámec běžného výkonu služby u ObŘ SCP Hradec Králové:

Policistů	24	Další prostředky:		
vozidel	12		Psion	12

Počet policistů potřebný k zajištění výkonu služby nad rámec běžného výkonu služby

TEXT: Dočasné znovuzavedení ochrany vnitřních hranic				Zamezení vstupu na území České republiky osobám, které nejsou občany České republiky			

Požadavky na lidské, finanční a materiálové zdroje - ObŘ SCP Hradec Králové

Lidské a materiální zdroje:

- ICP

ICP Polská hranice	útvary	policisté	vozidla
okres Semily	0	0	0
okres Trutnov	1	6	3
okres Náchod	1	6	3
okres Rychnov nad Kněžnou	1	6	3
okres Ústí nad Orlicí	1	6	3

Policistů celkem:	24	Sl. dopravních prostředků celkem:	12
Další prostředky:	např. PSION v počtu: 12		

- Ostatní ICP, posílení ICP na polské hranici

ICP	policisté	vozidla	Policistů celkem:	4
Hradec Králové	4	2	Sl. dopravních prostředků celkem:	2

Další prostředky:	PSION v počtu:	2
-------------------	----------------	---

Odbor specializovaných činností

OSČ	policisté	vozidla					
Hradec Králové	6	3					
Policistů celkem			6	Sl. dopravních prostř. celkem:			3
Další prostředky:				PSION v počtu			3

Potřeba finančních prostředků:

- 1) Navýšení prostředků na příplatky za práci přesčas, pakliže dojde k naplnění limitu 150 hodin
- 2) Úhradu přesčasových hodin v závislosti na délce trvání akce.
- 3) Navýšení prostředků na zvýšené čerpání PHM.

SOUHRN

K naplnění cíle je nutné nasadit nad rámec běžného výkonu služby u ObŘ SCP Hradec Králové:

Policistů	34	Další prostředky:	Notebook	0
vozidel	17		Psion	17

TEXT: Sledování a zamezení vnitřní migrace cizinců.

				Zabezpečení sledování pohybu cizích státních příslušníků pobývajících na území ČR a zamezení jejich nekontrolované vnitřní migrace spočívající v povinném hlášení změny místa pobytu cizinců pobývajících na území ČR, kterou se rozumí opuštění místa pobytu cizince, k němuž je hlášen, opuštění místa do kterého byl organizovaně evakuován nebo místa, které o své vůli opustil z důvodu ohrožení svého života nebo zdraví, pokud tato změna pobytu bude delší než 3 dny.
--	--	--	--	---

ICP „Slovenská hranice“	policisté	Služeb. dopravní prostředky	poznámka
ICP Mosty u Jablunkova	6	3	
Celkem slovenská hranice:	6	3	
Další prostředky:	Notebook, PSION v počtu: 3,3 ks		

ICP „Polská hranice“	policisté	Služeb. dopravní prostředky	poznámka
ICP Mosty u Jablunkova	6	3	
ICP Ostrava	6	3	
ICP Chotěbuz	6	3	
ICP Křmlov	6	3	
ICP Zúlová	6	3	
ICP Opava	4	2	
Celkem polská hranice:	34	17	
Další prostředky:	Notebook, PSION v počtu: 17,17ks		

„Vnitrozemí“	policisté	Služeb. dopravní prostředky	poznámka
ICP Přerov	4	2	
Odbor specializovaných činností	8	4	
Skupina TC a dokumentace	2	1	
Celkem:	14	7	
Další prostředky:	Notebook, PSION v počtu: 7,7ks		

Celkem ObŘ SCP Ostrava	policisté	Služeb. dopravní prostředky	poznámka
Celkem:	54	27	
Další prostředky:	Notebook, PSION v počtu: 27,27ks		

TEXT: Monitorování aktivit cizích státních příslušníků							
				Monitorování aktivit cizích státních příslušníků pobývajících na území České republiky s cílem zajistit a podchytit jejich případnou trestnou činnost, vazby na osoby podílející se na nelegální migraci a možné napojení na extremistické či teroristické organizace.			

ICP „Slovenská hranice“	policisté	Služeb. dopravní prostředky	poznámka
ICP Mosty u Jablunkova	6	3	
Celkem slovenská hranice:	6	3	
Další prostředky:	Notebook, PSION v počtu: 3,3 ks		

ICP „Polská hranice“	policisté	Služeb. dopravní prostředky	poznámka
ICP Mosty u Jablunkova	6	3	
ICP Ostrava	6	3	
ICP Chotěbuz	6	3	
ICP Kmov	6	3	
ICP Zulová	6	3	
ICP Opava	4	2	
Celkem polská hranice:	34	17	
Další prostředky:	Notebook, PSION v počtu: 17,17ks		

„Vnitrozemí“	policisté	Služeb. dopravní prostředky	poznámka
ICP Přerov	4	2	
Odbor specializovaných činností	8	4	
Skupina TC a dokumentace	2	1	
Celkem:	14	7	
Další prostředky:	Notebook, PSION v počtu: 7,7ks		

Celkem ObŘ SCP Ostrava	policisté	Služeb. dopravní prostředky	poznámka
Celkem:	54	27	
Další prostředky:	Notebook, PSION v počtu: 27,27ks		

TEXT: Dočasné znovuzavedení ochrany vnitřních hranic s cílem omezení provozu na vybraných hraničních přechodech.				Omezení provozu vybraných hraničních přechodů v případě zvýšeného tlaku migrujících cizinců na určité úseky státních hranic České republiky.			

ICP „Slovenská hranice“	policisté	Služeb. dopravní prostředky	poznámka
ICP Mosty u Jablunkova	6	3	
Celkem slovenská hranice:	6	3	
Další prostředky:	Notebook, PSION v počtu: 3,3 ks		

ICP „Polská hranice“	policisté	Služeb. dopravní prostředky	poznámka
ICP Mosty u Jablunkova	6	3	
ICP Ostrava	6	3	
ICP Chotěbuz	6	3	
ICP Kmov	6	3	
ICP Zulová	6	3	
ICP Opava	4	2	
Celkem polská hranice:	34	17	
Další prostředky:	Notebook, PSION v počtu: 17,17ks		

„Vnitrozemí“	policisté	Služeb. dopravní prostředky	poznámka
ICP Přerov	4	2	
Odbor specializovaných činností	8	4	
Skupina TČ a dokumentace	2	1	
Celkem:	14	7	
Další prostředky:	Notebook, PSION v počtu: 7,7ks		

Celkem ObŘ SCP Ostrava	policisté	Služeb. dopravní prostředky	poznámka
Celkem:	54	27	
Další prostředky:	Notebook, PSION v počtu: 27,27ks		

Potřeba finančních prostředků:

- 1) Navýšení prostředků na příplatky za práci přesčas, pakliže dojde k naplnění limitu 150 hodin
- 2) Úhradu přesčasových hodin v závislosti na délce trvání akce.
- 3) Navýšení prostředků na zvýšené čerpání PHM.

TEXT: Dočasné znovuzavedení ochrany vnitřních hranic			
Zamezení vstupu na území České republiky osobám, které nejsou občany České republiky			

ICP „Slovenská hranice“	policisté	Služeb. dopravní prostředky	poznámka
ICP Mosty u Jablunkova	6	3	
Celkem slovenská hranice:	6	3	
Další prostředky:	Notebook, PSION v počtu: 3,3 ks		

ICP „Polská hranice“	policisté	Služeb. dopravní prostředky	poznámka
ICP Mosty u Jablunkova	6	3	
ICP Ostrava	6	3	
ICP Chotěbuz	6	3	
ICP Kmov	6	3	
ICP Zulová	6	3	
ICP Opava	4	2	
Celkem polská hranice:	34	17	
Další prostředky:	Notebook, PSION v počtu: 17,17ks		

„Vnitrozemí“	policisté	Služeb. dopravní prostředky	poznámka
ICP Přerov	4	2	
Odbor specializovaných činností	8	4	
Skupina TC a dokumentace	2	1	
Celkem:	14	7	
Další prostředky:	Notebook, PSION v počtu: 7,7ks		

Celkem ObŘ SCP Ostrava	policisté	Služeb. dopravní prostředky	poznámka
Celkem:	54	27	
Další prostředky:	Notebook, PSION v počtu: 27,27ks		

Potřeba finančních prostředků:

- 1) Navýšení prostředků na příplatky za práci přesčas, pakliže dojde k naplnění limitu 150 hodin
- 2) Uhradu přesčasových hodin v závislosti na délce trvání akce.
- 3) Navýšení prostředků na zvýšené čerpání PHM.

Příloha č. 2

	Migrační vlna velkého rozsahu V případě migrační vlny velkého rozsahu budou opatření k jejímu řešení řízena z ústřední úrovně s přihlédnutím k mezinárodním dohodám a právním normám EU, budou aktivovány činnosti ústředních orgánů krizového řízení v návaznosti na vývoj situace a potřebu urychleného přijetí politických rozhodnutí a opatření k řešení situace. Činnost bude řešena Policejním prezidiem ČR, Ředitelstvím služby cizinecké policie a odborem azylové a migrační politiky MV ČR. Pokud by v důsledku migrační vlny velkého rozsahu bylo nutné dočasně obnovit kontrolu na vnitřních hranicích, příslušelo by toto rozhodnutí vládě České republiky. Pokud bude mít vliv, proved' odhad pravděpodobnosti vzniku <table border="1"> <tr> <td>-</td><td>5</td><td>-</td><td>4</td><td>-</td><td>3</td><td>-</td><td>2</td><td>X</td><td>1</td> </tr> </table> Pokud bude mít vliv, proved' odhad celkové doby trvání <table border="1"> <tr> <td>X</td><td>5</td><td>-</td><td>4</td><td>-</td><td>3</td><td>-</td><td>2</td><td>-</td><td>1</td> </tr> </table> Pokud bude mít vliv, proved' odhad teritoriálního působení <table border="1"> <tr> <td>X</td><td>5</td><td>-</td><td>4</td><td>-</td><td>3</td><td>-</td><td>2</td><td>-</td><td>1</td> </tr> </table>				-	5	-	4	-	3	-	2	X	1	X	5	-	4	-	3	-	2	-	1	X	5	-	4	-	3	-	2	-	1
-	5	-	4	-	3	-	2	X	1																									
X	5	-	4	-	3	-	2	-	1																									
X	5	-	4	-	3	-	2	-	1																									
Charakteristika mimořádné události:	Zásadním způsobem zesílí tlak na státní hranice ČR ze strany cizinců, kteří budou chtít legálně či nelegálně vstoupit na naše území, pobýt na něm anebo přes něj tranzitovat do dalších zemí. Příliv cizinců bude tak výrazný, že nebude možné jej řešit běžnou činností kompetentních úřadů. Migrační vlna velkého rozsahu by s největší pravděpodobností, s ohledem na polohu ČR uvnitř schengenského prostoru, nepostihla jen ji – tranzitní i cílové státy by byly zahlceny množstvím cizinců v pohybu, kteří mohou narušit hospodářskou, sociální, bezpečnostní i politickou situaci dotčeného teritoria. Dosahuje-li migrační vlna prudce narůstající a neočekávané intenzity, může značně ztížit situaci tranzitních a cílových území a vytvořit značné sociální napětí u domácího obyvatelstva a kromě toho zatížit rozpočet těchto zemí v důsledku nutnosti přijetí bezpečnostních opatření k eliminaci související trestné činnosti, v důsledku nutnosti dočasného znovuzavedení kontrol na vnitřních hranicích, eventuálně poskytnutí humanitární či neodkladné zdravotnické péče migrujícím cizincům. Další nebezpečí, které plyne z migrační vlny, spočívá v zásahu do navykého způsobu života majoritní společnosti i komunity migrujících cizinců – to může vyvolat xenofobní nálady a aktivizovat extremistická hnutí, a tudíž zvýšit sociální napětí.																																	
Příčinné a následné MU, predikce MU:	MU může vzniknout v důsledku prudkého zhoršení sociální, ekonomické, politické, ekologické a celkové životní situace v zemích původu cizinců. Konkrétními příčinami vzniku mohou být válečné konflikty, prudká populační exploze a neschopnost domácích vlád zabezpečit životní podmínky obyvatelstvu, špatná ekonomická situace, změna politického systému, porušování lidských práv, nábožensky motivované konflikty, popřípadě náhlá přírodní katastrofa značného rozsahu. Ve snaze zachránit holé životy, resp. holou existenci, se dávají do pohybu ohromná množství lidí. V důsledku MU může docházet k nárůstu zejména drobné kriminality, vyvolání xenofobních nálad a aktivizaci extremistických hnutí a s tím související eskalaci sociálního napětí ve společnosti. Migrační vlna může být zneužita k infiltraci majoritní společnosti ze strany příslušníků extremistických, radikálních nebo teroristických skupin. Stát bude čelit potřebě zabezpečit ubytovací kapacity pro migrující cizince a poskytnout jim základní humanitární pomoc.																																	
Oblast společenského života	Popis působení mimořádné události na oblast společnosti	Konkretizace postižené lokality (mapa)	Intenzita rozsahu	Odhad doby působení																														

Život a zdraví obyvatelstva Možnost ovlivnění: ☒ ano ☐ ne	V místě ubytování migrantů je zvýšené riziko přenosu infekčních nemocí, hrozbou může být rovněž zavlečení infekčních nemocí netypických pro ČR. V majoritní společnosti může docházet ke vzniku negativních nálad vůči minoritě, za určitých okolností nelze vyloučit fyzické útoky extremistických skupin vůči příslušníkům minority.	území celého státu a území sousedních zemí	☐ 5 ☐ 4 ☒ 3 ☐ 2 ☐ 1	☐ M ☐ K ☐ S ☐ D ☒ E
Život a zdraví rizikových skupin obyvatel Možnost ovlivnění: ☒ ano ☐ ne	Vznik a šíření infekčních nemocí a nákaz uvnitř minoritní skupiny. Rizika zhoršení zdravotního stavu ze stresu a změny životního stylu v jiném prostředí. Ztížení vykonávání kulturních, náboženských a sociálních zvyků.	území celého státu a území sousedních zemí	☐ 5 ☐ 4 ☒ 3 ☐ 2 ☐ 1	☐ M ☐ K ☐ S ☐ D ☒ E
Potřeba ochranných opatření pro obyvatelstvo Možnost ovlivnění: ☒ ano ☐ ne	Zabezpečení zvýšeného preventivního dohledu v místech soustředěného ubytování migrantů. Nasazení antikonfliktního týmu k minimalizaci rizika sociálních konfliktů.	území celého státu a území sousedních zemí	☐ 5 ☐ 4 ☒ 3 ☐ 2 ☐ 1	☐ M ☐ K ☐ S ☐ D ☒ E
Potřeba materiální pomoci obyvatelstvu Možnost ovlivnění: ☐ ano ☒ ne	Přímé škody obyvatelstvu nevzniknou. V závislosti na značném rozsahu požadavků poskytnutí prostředků nouzového přežití migrantům bude nutné organizovat celostátní sbírky humanitární pomoci.		☐ 5 ☐ 4 ☐ 3 ☐ 2 ☐ 1	☐ M ☐ K ☐ S ☐ D ☐ E
Majetkové škody obyvatelstva Možnost ovlivnění: ☒ ano ☐ ne	Páchání zejména majetkové trestné činnosti, drobné krádeže, ale i loupeže za účelem opatření prostředků k živobytí, popř. k další cestě. Vandalismus na majetku majority jako odvěta za negativní nálady.	území celého státu	☐ 5 ☐ 4 ☒ 3 ☐ 2 ☐ 1	☐ M ☐ K ☐ S ☒ D ☐ E
Škody v průmyslové výrobě Možnost ovlivnění: ☐ ano ☒ ne	Přímé škody nevzniknou.		☐ 5 ☐ 4 ☐ 3 ☐ 2 ☐ 1	☐ M ☐ K ☐ S ☐ D ☐ E
Postižení životního prostředí Možnost ovlivnění: ☒ ano ☐ ne	Vznik táborů (ležení) migrujících cizinců ve volné přírodě. Riziko vzniku černých skládek, poškození přírody.	území celého státu	☐ 5 ☐ 4 ☒ 3 ☐ 2 ☐ 1	☐ M ☐ K ☐ S ☒ D ☐ E
Život a zdraví hospodářských zvířat Možnost ovlivnění: ☒ ano ☐ ne	Možnost drobných krádeží hospodářských zvířat.		☐ 5 ☐ 4 ☐ 3 ☐ 2 ☐ 1	☐ M ☐ K ☐ S ☐ D ☐ E
Výroba	Výroba přímo neovlivněna.		☐ 5	☐ M

potravin – živočišného původu Možnost ovlivnění: ☐ ano ☒ ne			☐ 4 ☐ 3 ☐ 2 ☐ 1	☐ K ☐ S ☐ D ☐ E
Výroba potravin – rostlinného původu Možnost ovlivnění: ☐ ano ☒ ne	Výroba přímo neovlivněna. Možnost drobných krádeží polních kultur.		☐ 5 ☐ 4 ☐ 3 ☐ 2 ☐ 1	☐ M ☐ K ☐ S ☐ D ☐ E
Zásobování potravinami Možnost ovlivnění: ☒ ano ☐ ne	Zvýšená spotřeba základních potravin. Potřeba koordinace zásobovacího cyklu, aby nedošlo k jejich přechodnému nedostatku.	území celého státu	☐ 5 ☐ 4 ☒ 3 ☐ 2 ☐ 1	☐ M ☐ K ☒ S ☐ D ☐ E
Zdravotnické a sociální služby obyvatelstvu Možnost ovlivnění: ☒ ano ☐ ne	Možné omezení přímých služeb potřebou zdravotnických kapacit pro migranty a zvýšenými nároky na dodržování pravidel spojených s šířením infekčních nemocí, popř. nařízení karantény. Potřeba zvýšeného dohledu v takto postižené lokalitě k zamezení dalšího rozšíření. V oblasti sociálních služeb zvýšené nároky na personál, zajišťující organizování a poskytování humanitární pomoci migrantům.	území celého státu	☐ 5 ☐ 4 ☒ 3 ☐ 2 ☐ 1	☐ M ☐ K ☐ S ☐ D ☒ E
Komunální služby obyvatelstvu Možnost ovlivnění: ☒ ano ☐ ne	Přetížení stávající kapacity v důsledku enormního nárůstu počtu obyvatelstva v konkrétních lokalitách (zejména příhraničí).	území celého státu	☐ 5 ☐ 4 ☒ 3 ☐ 2 ☐ 1	☐ M ☐ K ☐ S ☐ D ☒ E
Zásobování pitnou a užitkovou vodou Možnost ovlivnění: ☒ ano ☐ ne	Při nedostatečné kapacitě ubytovacích zařízení pro cizince bude nutné zajistit zásobování migrujících cizinců pitnou i užitkovou vodou v místech jejich dočasného pobývání.	území celého státu	☐ 5 ☐ 4 ☒ 3 ☐ 2 ☐ 1	☐ M ☐ K ☐ S ☐ D ☒ E
Zásobování elektrickou energií Možnost ovlivnění: ☐ ano ☒ ne	Nebude ovlivněno.		☐ 5 ☐ 4 ☐ 3 ☐ 2 ☐ 1	☐ M ☐ K ☐ S ☐ D ☐ E
Zásobování zemním plynem Možnost ovlivnění: ☐ ano	Nebude ovlivněno.		☐ 5 ☐ 4 ☐ 3	☐ M ☐ K ☐ S

☒ ne			☐ 2 ☐ 1	☐ D ☐ E
Zásobování teplem Možnost ovlivnění: ☐ ano ☒ ne	Nebude ovlivněno. V zimním období zabezpečit náhradní způsob zabezpečení teplem v místech volného pobytu migrantů (nebezpečí spalování přírodních hořlavých materiálů).		☐ 5 ☐ 4 ☐ 3 ☐ 2 ☐ 1	☐ M ☐ K ☐ S ☐ D ☐ E
Kanalizační síť (ČOV) a komunální odpady Možnost ovlivnění: ☒ ano ☐ ne	Nedostatečná kapacita stávajících sítí a s tím spojené riziko šíření dalších infekčních onemocnění, nutnost zajištění svozu odpadu z míst, kde by vznikly tábory (ležení) migrujících cizinců.	území celého státu	☐ 5 ☐ 4 ☒ 3 ☐ 2 ☐ 1	☐ M ☐ K ☒ S ☐ D ☐ E
Funkčnost silničních přeprav Možnost ovlivnění: ☐ ano ☒ ne	Riziko samovolného pohybu migrantů po silničních komunikacích. V případě organizovaných přesunů velkého počtu osob po území ČR potřeba zvýšených kapacit dopravních prostředků a koordinace jejich provozu.		☐ 5 ☐ 4 ☐ 3 ☐ 2 ☐ 1	☐ M ☐ K ☐ S ☐ D ☐ E
Funkčnost železničních přeprav Možnost ovlivnění: ☐ ano ☒ ne	Riziko samovolného pohybu migrantů železniční dopravou. V případě organizovaných přesunů velkého počtu osob po území ČR potřeba zvýšených kapacit železničních dopravních prostředků a koordinace jejich provozu.		☐ 5 ☐ 4 ☐ 3 ☐ 2 ☐ 1	☐ M ☐ K ☐ S ☐ D ☐ E
Výrobní činnost důležitých subjektů Možnost ovlivnění: ☐ ano ☒ ne	Nebude narušena.		☐ 5 ☐ 4 ☐ 3 ☐ 2 ☐ 1	☐ M ☐ K ☐ S ☐ D ☐ E
Zabezpečení dodávek PHM (benzín, nafta) Možnost ovlivnění: ☐ ano ☒ ne	Nebude narušena. V případě velkého objemu přeprav zvýšená spotřeba PHM k těmto účelům.		☐ 5 ☐ 4 ☐ 3 ☐ 2 ☐ 1	☐ M ☐ K ☐ S ☐ D ☐ E
Přeprava strategických surovin produktovody Možnost ovlivnění: ☐ ano ☒ ne	Nebude narušena.		☐ 5 ☐ 4 ☐ 3 ☐ 2 ☐ 1	☐ M ☐ K ☐ S ☐ D ☐ E
Funkčnost informačních systémů, HSP Možnost ovlivnění: ☐ ano ☒ ne	Nebude narušena.		☐ 5 ☐ 4 ☐ 3 ☐ 2 ☐ 1	☐ M ☐ K ☐ S ☐ D ☐ E

Hodnocení zpracoval:

Organizace: Policie ČR, Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje

Jméno: mjr. Mgr. Bc. Josef Kovář, OKŘ KŘP Jčk
plk. Mgr. Ivana Zelenáková, OSCP KŘP Jčk

Podpis (datum): 27. října 2011

Vyhodnocení provedeno se závěrem:

Předpoklad vzniku krizové situace

► pouze celostátní ☒ - ano ☐ - ne

► na území celého kraje ☐ - ano ☒ - ne

► jen na území jednotlivých ORP ☐ - ano ☒ - ne

Jméno, podpis (datum):

Stanovisko Bezpečnostní rady Jihočeského kraje:

Zpracovat postup řešení krizové situace ☐ - ano ☐ - ne